

ČASOTEPEC

Avtorica portreta: Brina Sever, 9. b

Glasilo učenk in učencev OŠ Stična

Šolsko leto
2024/2025

številka 1
LETNIK 29

junij, 2025

KAZALO

KAZALO.....	2
UVODNIK	4
Časotepcu na pot!.....	4
Za uspeh je treba prevzeti odgovornost.....	5
DOGAJALO SE JE	6
Dobrodelnost	6
ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA	6
POMLADNI SEJEM	7
Kanadske delavnice	9
Prazgodovinski dan	12
Jezična mesta	15
Obisk narodne galerije	17
Do you right english?.....	18
MLADI LITERATI	19
Poezija.....	19
Proza	21
Naše dogodivščine	21
S kolesom v vesolje	25
Moj jezik, tvoj jezik, naš svet	28
Moja družina v pradavnini	31
Knjigofirbci – bralni klub za mlade.....	33
Pogovor z Nino Osenar Kontrec	35
MLADI UMETNIKI	44
Likovni izdelki učencev.....	44

Glavna urednica:

Andreja Robek Perpar, prof.

Uredniški odbor:

Andreja Robek Perpar, prof.

Oblikovanje besedila, obdelava slikovnega gradiva, grafična zasnova:

Andreja Robek Perpar, prof.

Mentorice in mentorji prispevkov:

Andreja Robek Perpar, prof., Lucija Medimurec, prof., Urška Petek, prof., Tina Finc, prof., Maša Maras, Suzana Kolšek, prof., Eva Melavc, prof., Igor Rajner, prof., Katja Tomažinčič, prof., Mojca Hrvatin, prof., Nejc Primc, prof., Anka Švigelj Koželj, prof.

3

Fotografije:

Andreja Robek Perpar, Igor Rajner, Mojca Hrvatin, Tina Finc, Eva, Melavc

Lektorica:

Andreja Robek Perpar, prof.

Odgovorna oseba:

Marjan Potokar, ravnatelj

junij, 2025

UVODNIK

Časotepcu na pot!

Spoštovane učenke in učenci!

Ko se šolsko leto bliža koncu, je čas, da se ustavimo in pogledamo nazaj – za nami je leto, ki je pustilo neizbrisne sledi. Poleg znanja, smeha in novih prijateljstev ste doživeli nekatere izjemne trenutke, ki jih boste nosili s seboj.

Naša šola je ob pričetku šolskega leta prejela izjemno darilo – prizidek, ki bo generacijam učencev omogočal boljše pogoje za učenje in ustvarjanje. To je tudi darilo zaposlenim za boljše delovne pogoje in darilo skupnosti, ki ponuja nove priložnosti. To je darilo anonimnega donatorja, ki nam je pokazal, da dobrodelnost ni le dejanje, temveč možnost izbire.

Ta misel je odmevala tudi v našem šolskem projektu **Rastoče knjige**, kjer sem letos zapisal: **»Dobrodelnost je izraz želje po napredku«**. Biti dobrodelen je priložnost izbire – biti drugačen, biti boljši. Naj ta vrednota raste skupaj z vami in nami.

4

Poletje je pred vrati – polno sonca, sprostitve in novih pustolovščin. A ne pozabite: prava rast se ne ustavi, ko se zaprejo učilnice. Nosite s seboj radovednost, prijaznost in pogum, da ste to, kar ste.

In ko boste v teh dneh listali **Časotepca**, boste odkrili drobce spominov, zamisli in trenutkov, ki ste jih soustvarili.

Marjan Potokar, ravnatelj

Za uspeh je treba prevzeti odgovornost

Zadnje čase se veliko govori o odgovornosti. Kaj je odgovornost? SSKJ pod prvim geslom pravi takole: *dolžnost sprejeti sankcije, dati opravičilo*. Naj se ustavim kar pri tem. Včasih se mi zdi, da vsi malo prelagamo odgovornost na drugega. Za našo živčnost so krivi drugi. Za naš stres so krivi odnosi. Za slabo počutje je krivo obnašanje nekoga drugega. Skratka – vedno so krivi drugi. A če res objektivno pomislimo – je to res?

Včasih je res. Na cesti ali po zakonu je zelo jasno, kdo je kriv in kdo ne. Kdo nosi delno odgovornost in kdo ne. V odnosih pa ni čisto tako. Spomnim se enega pogovora, kjer je bilo omenjeno, če te nekdo ozmerja v tvojem jeziku, boš besede dojel čustveno, razburjeno, se boš odzval agresivno, napadalno. Če pa bi te iste besede izrekel nek tujec, katerega jezika ne obvladaš, pa te besede izgubijo moč. Torej res drži, da je naše počutje odvisno od nas samih, od našega notranjega sveta.

Zatorej: prevzeti je treba odgovornost tudi za uspeh. Za Slovence velikokrat rečejo, da smo ljubosumni. Bog ne daj, da bi imel kdo kaj več, kaj boljšega, kot mi, da bi bil drug bolj srečen, bogat, pameten kot mi. Ne vprašamo se, ali smo res naredili vse, kar je v naši moči, da bi bili mi srečni, pametni, zadovoljni. Ali si želimo več, boljše? Od koga pa želimo biti boljši, imeti več, biti bolj pametni? Edino merilo bi moralo biti 'od nas samih'. Biti boljši, kot sem bil včeraj, se naučiti nekaj novega, pa čeprav je to le nova beseda ... Uspeh bi nam moral biti vodilo za nas same, ne v primerjavi z drugimi.

Treba pa je prevzeti odgovornost tudi za družbo, v kateri bivamo. Nam ni všeč? Kaj lahko torej spremenim? Drugega človeka zagotovo ne, lahko pa spreminjamo sebe.

V razmislek ... Na spletu sem našla tale citat: »Dodati je treba, da s pregovorom lahko upravičimo tudi izogibanje odgovornosti. Tak je pregovor *Greh se pove, grešnika pa ne, ki izraža, da je treba opozoriti na napako, nevšečnost, težavo obzirno, brez izpostavljanja odgovorne osebe, krivca*«. ¹ In tega – izogibanja odgovornosti – je preveč. Nihče noče več opozoriti na napako. Razlogi so različni (se bom osmešil, bom kaznovan, osramočen ...), a ne glede na razlog, bi to morala biti naše vodilo: treba je izbrati večje dobro, manjše zlo.

Če želimo živeti v lepi, prijazni družbi, je naša odgovornost in dolžnost, da opozarjamo na nepravilnosti, na neskladje, ne pa se skrivati za drugo osebo, ki je kriva, da jaz nisem srečen, bogat, prijazen ...

Za prihajajoče počitnice vam želim, da vam vsak dan v družbi uspe ravnati tako, kot bi želeli, da družba ravna s vami. In če vsak dan naredimo nekaj, bomo okrog sebe zgradili tako svet, kot si ga želimo za svoje življenje in bivanje.

Andreja Robek Perpar, prof.

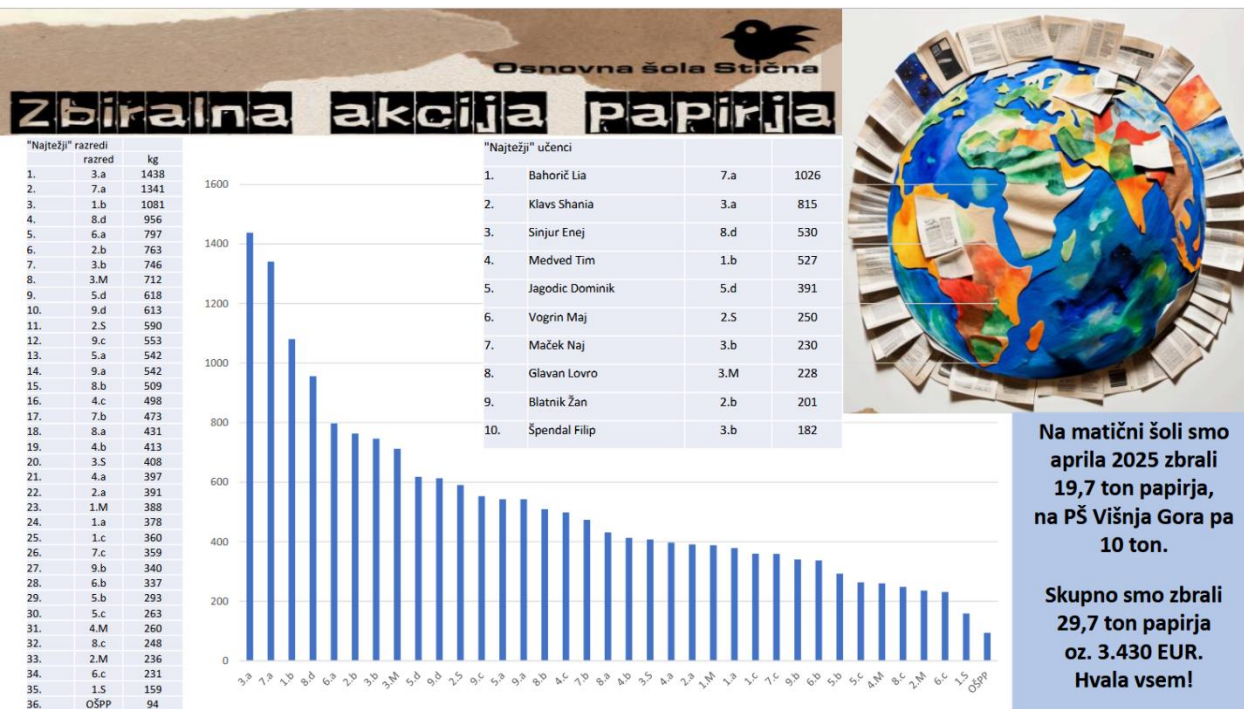
¹ Vir: <https://www.delo.si/magazin/zanimivosti/odgovornost>

DOGAJALO SE JE

Dobrodelnost

ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA

avtorica prispevka: Lucija Medimurec, prof.

POMLADNI SEJEM

avtorica prispevka: Maša Maras in Urška Petek

ZDAJ ŽE KAR TRADICIONALNI POMLADNI SEJEM NA OŠ STIČNA

Ob prvih pomladnih žarkih in daljših dnevih, ko pustimo tople jakne doma in ko se ptički že navsezgodaj glasno pogovarjajo, takrat se tudi na naši šoli prične nekaj pomladnega. Veseli in polni zanosa se začnemo pripravljati na Pomladni sejem.

Takrat stopi skupaj prav vsa šola. Učenci in učitelji zavijamo rokave in se podamo na pot ustvarjanja in sodelovanja. Tudi starši, stari starši in drugi občani nam stojijo ob strani.

Vsi z radostjo nestrpno čakamo ta dan, ko naša šola odpre vrata Pomladnemu sejmu.

Letošnji sejem je potekal v torek, 15. 4. 2025, na PŠ Višnja Gora in v sredo, 16. 4. 2025, na matični šoli, kamor sta se priključili še podružnici z Muljave in Stične.

Ker smo učitelji in učenci veliki zagovorniki iger in igranja, smo se odločili, da bo osrednja tema letošnjega sejma igra. Igrali smo se prav vsi. V telovadnici smo se pomerili v različnih športnih igrah, preizkusili smo se v družabnih igrah in skušali celo premagati mojstra šaha. Prav zabavno je bilo.

Po napornem igranju pa so se prilegle različne dobrote, ki jih je pripravila šolska kuhinja. Za najbolj slastne palačinke in vafle so poskrbeli učenci.

Ta dva dneva je bilo na naši šoli še bolj glasno kot običajno. Po šoli se je teklo in glasno smejalo. Na stojnicah se je barantalo. Učenci so s ponosom predstavili izdelke, ki so jih ustvarili skupaj z učitelji. Tudi kakšna učiteljica se je važna smukala okoli izdelkov, ki jih je ustvarila za ta namen.

Ves izkupiček sejma je šel v šolski sklad, ki je sedaj bogatejši za težak mošnjiček. Bera je bila dobra.

V imenu Šolskega sklada OŠ Stična se iskreno zahvaljujemo vsem učencem, staršem, učiteljem, donatorjem, Občini Ivančna Gorica in ostalim, ki ste nam kakorkoli pomagali pri izvedbi sejma. Zaradi vseh vas smo bili uspešni. S sredstvi, ki smo jih zbrali, bomo lahko pomagali vsem učencem naše šole, predvsem tistim, ki so se zaradi različnih življenjskih preizkušenj znašli v stiski.

Hvala, ker ste se igrali in veselili z nami. Veseli nas, da ste se nam pridružili na našem sejmu in nam s tem pokazali podporo. In na snidenje prihodnje leto.

Šolski sklad OŠ Stična

Kanadske delavnice

Prevladovali sta rdeča in bela, slišalo se je odbijanje lacrosse žogice, smeh učencev pa komunikacija kar v treh jezikih, da o vonjavah iz kuhinje in gospodinske učilnice sploh ne govorimo. V petek, 11. 4. 2025, so na matični šoli potekale kulturne delavnice – letos je bila pozornost uperjena v drugo največjo državo na svetu. Kanada ponuja marsikaj, tako turistom, priseljencem, prebivalcem, kot tudi radovednežem, ki državo raziskujejo na daljavo.

Učenci matične šole OŠ Stična in podružnične šole Višnja Gora (5.–8. razred) ter francoski učenci, ki so bili tisti teden na izmenjavi v Sloveniji, skupaj s svojimi gostitelji, učenci OŠ Stična, so sodelovali na štirih delavnicah, povezanih s kanadsko kulturo, jezikom, jedmi, umetnostjo staroselcev in narodnim športom, lacrossom. Na kulturni delavnici je del učencev pripravljala kviz, drugi pa so spoznavali navezavo med Grenlandijo in Kanado ter pripravili izjemno nazoren plakat, ki opozarja na vpliv ribolovno-ekonomskega območja na velike sesalce. Na jezikovno-kuharski delavnici so učenci najprej pripravljali tradicionalne nanaimo kocke ter malo manj tradicionalne ameriške palačinke, prelite s popolnoma kanadskim javorjevim sirupom, nato pa so omenjeni jedi predstavljali v angleščini in francoščini. Na umetniški postaji so učenci spoznali eno izmed treh domorodnih skupin Kanade, poimenovano Prvi narodi, in izdelali pristne maske, ki so del staroselske kulture še danes.

Športna delavnica je bila letošnje leto nekaj posebnega, saj spoznavanje Kanade brez lacrossa ne bi bilo popolno! Lacrosse je namreč kanadski nacionalni šport z dolgo, večtisočletno tradicijo. Igrali so ga severnoameriški Indijanci v obredne namene pa tudi za reševanje sporov med plemeni. Sodobna pravila so postavili v Kanadi v 19. stoletju, leta 1904 pa je lacrosse postal olimpijska disciplina. To je ekipni šport, nekakšna mešanica hokeja,

nogometa in košarke. V igranju lacrossa, kar na igrišču pred gasilskim domom v Stični, se je preizkusilo tudi 18 fantov in deklet iz 5., 6. in 7. razreda matične šole in PŠ Višnja Gora. Izjemno izkušnjo za nas malce eksotičnega športa nam je omogočila Lacrosse zveza Slovenije. Alešu Golobu se zahvaljujemo za velikodušno ponudbo sodelovanja z nami, trenerju Marcelu Mausarju pa za prve ure treninga lacrossa na domačih tleh.

O svojevrstni dogodivščini so učenci navdušeno pripovedovali takole:

Všeč mi je, ker je lacrosse skupinski šport in ga lahko igramo tudi punce. Je pa grob in hiter šport. Ampak oprema je pa huda! (Lea, Leja in Sara, 5. aV)

Vabilo na delavnico nas je pritegnilo, zato smo želeli spoznati ta šport, ki je pri nas manj znan. Fino bi bilo, če bi lacrosse lahko igrali pri urah športa. (Luka, Anže in Gregor, 5. aV)

Škoda, da lacrosse ni izbirni predmet v šoli. (Žan, 7. aV, Vitali in Nace, 7. b)

O lacrossu sem se pogovarjal s starši. Omogočili bi mi trening, če bi hotel. Tudi sošolci so me z zanimanjem poslušali. Če bi treniral, bi bil frajer. (Gregor, 5. aV)

Marcel je legenda, dobro je razložil pravila in je moj prijatelj. (Janez, 6. a)

Pa še nekaj vtisov učencev na ostalih delavnicah:

Meni je bilo ful dobro! Vsepovsod sladkor in maslo. Še bi se prijavila. (Iza, 7. aV)

Še bi prišla. Všeč mi je bilo, da se je na koncu delavnice predstavilo, da smo lahko videli, kaj so počeli ostali. (Kaja, 8. aV)

Všeč mi je bilo kuhanje, še posebno pa reševanje kviza, kjer smo se lahko dokazali. (Gaja, 8. bV in Ian 8. aV)

Zadnji del dneva je namreč vključeval predstavljanje ustvarjenega – maske in plakati so krasili jedilniške stene, hrana, pripravljena s strani šolskega kuharskega aktiva ter učencev na kuharski delavnici, pa jedilniške mize. Učenci so odšli siti in nasmejani, mentorji pa prav tako – ravno zaradi takšnega izkupička. »Oh, Canada, our home and native land,« odzvanja začetek kanadske himne – Kanada morda ni naš dom, smo jo pa s projektom precej bolj približali učencem OŠ Stična.

Eva Melavc

Prazgodovinski dan

Prazgodovinski turnir v Virskem mestu: Virjada 2024

V olimpijskem letu 2024 smo v soboto, 12. oktobra, v Virskem mestu pripravili prazgodovinski športni dan, ki smo ga po prizorišču poimenovali "Virjada 2024". Na poseben način smo povezali antične olimpijske igre in železnodobno naselbino v nad Virom pri Stični.

Na to idejo nas je napeljalo nekaj zanimivih povezav. Prve olimpijske igre v grški Olimpiji in nastanek Virskega mesta sta sočasna dogodka, dogodka iste generacije (8. stoletje pr. n. št.). V letu 2024 mineva okroglih 2800 let od prvih antičnih olimpijskih iger v grški Olimpiji

(776 pr. n. št.). Iz situlskih prizorov pa je znano, da so tudi železnodobni prebivalci Dolenjske prirejali tekmovanja - dvoboje z ročkami, konjske dirke in glasbena tekmovanja.

Učenci od 5. do 9. razreda so se preizkusili v antičnih olimpijskih disciplinah in sicer v metu kopja in diska, skoku v daljino in teku v bojni opremi. Športne aktivnosti so spremljale delavnice, na katerih so rokodelci ustvarjali s športom povezane likovne motive v bronu, glini in lesu. Spletične so spletle naglavne venčke iz bršljana in cvetja, s katerimi so okronali zmagovalce turnirja. Za bodoče virske kneginje so dekleta izdelala ogrlice iz kroglic v vzorcih steklenih jagod, značilnih modnih dodatkov železnodobnih kneginj na Dolenjskem. S pomočjo gosta Igorja Ravbarja, restavratorja iz Narodnega muzeja Slovenije, je nastal izviren spomin na sobotno športno srečanje – na bronasto ploščico v situlski tehniki upodobljeni stilizirani liki športnikov Virjade 2024. Prazgodovinski športni dan pa so s pisnim virom dokumentirali učenci, ki so pod mentorstvom Sare Križaj pripravili zapis v starogrščini.

Za svojevrstno doživetje so poskrbeli športniki – olimpijci, ki so se prijazno odzvali našemu vabilu. Gostili smo letošnjo dobitnico zlate medalje v judu Andrejo Leški. Z njo so se pomerili najbolj pogumni učenci in učitelj.

Olimpijska lokostrelca Žana Pintarič in Žiga Ravnikar sta učencem omogočila s pravimi tekmovalnimi loki izstreliti pravo puščico v zaresno tarčo.

Za veličastno srečanje s slovenskimi športniki je zaslužen veteran slovenske atletike, dvakratni udeleženec olimpijskih iger, Igor Primc. Z občudovanja vrednim metom diska je navdušil vse navijače.

Vsem gostom, ki so z nami soustvarjali Virjado 2024, se zahvaljujemo za nepozabno izkušnjo!

Mojca Hrvatin

Jezična mesta

Jezično obarvana Ljubljana ob dnevu jezikov

V sredo, 25. 9. 2024, smo se ob 14.00 uri zbrali na železniški postaji v Ivančni Gorici, počakali vlak in se odpeljali proti Ljubljani. Potrebovali smo približno 40 minut, da smo prišli do Ljubljane. Višnjani so se nam pridružili na poti. Ko smo prišli na peron, so nam učitelji razložili, kako bo dan potekal, in potem smo se odpravili do Prešernovega trga. Tam smo se razdelili po skupinah in se odpravili na delo. Imeli smo malo več kot eno uro za dokončanje nalog. Vsaka skupina je morala opraviti 10 izzivov, narediti intervju s tujcem in posneti 8 filmčkov. Nekateri so uspeli, nekateri pa ne. Ob 17.05 smo imeli eno uro prosto. Lahko smo šli na kosilo, po trgovinah in tako naprej. Ob 18.15 smo se zopet zbrali na Prešernovem trgu, od tam pa smo šli peš do železniške postaje in se odpeljali nazaj v Ivančno Gorico. Meni je bilo zelo všeč in mislim, da smo vsi odšli z lepimi spomini.

Lučka Podobnik, 7. a

Jezikavo Novo mesto

Za dan jezikov, 26. 9. 2024, smo osmi razredi OŠ Stična in podružnica iz Višnje Gore odšli v Novo mesto. Tja smo odšli z vlakom. Ko smo prišli tja, smo se učenci razdelili po skupinah. Bili smo zelo veseli, da je bilo lepo vreme, saj so bili prejšnji dnevi deževni. Vsaka skupina je v angleščini predstavila določene znamenitosti in se zraven posnela. Po končanih nalogah smo imeli prosti čas. Odšli smo v pekarno in trgovine, prosto smo imeli 45 minut. Kasneje smo se odpravili nazaj na železniško postajo. Tam smo čakali vlak. Vlak je zamudil za 25 minut. Ko je vlak prispel, smo se odpeljali v Ivančno Gorico. V Trebnjem se je vlak ustavil, saj mu je zmanjkalo elektrike, zato smo morali počakati kar nekaj časa. Srečno smo se, sicer z zamudo, vrnili v Ivančno Gorico.

Ajda in Nika

Obisk narodne galerije

Učenci sedmih razredov MŠ so v sredo in četrtek obiskali Narodno galerijo v Ljubljani. Učenci PŠ Višnja Gora so galerijo obiskali v petek. Ogledali so si del stalne zbirke po različnih umetnostnozgodovinskih obdobjih.

Začeli so s srednjeveškim kiparstvom ter freskami iz obdobja romanike in gotike. Posebno pozornost so posvetili ogledu freske Mrtvaški ples, katerega original hranijo v cerkvi v Hrastovljah, v Narodni galeriji pa se nahaja kopija tega dela. Freska predstavlja ples okostnjakov, med katerimi se nahajajo ljudje različnih stanov in starosti. S tem je želel umetnik prikazati, da smo si v smrti vsi enakovredni, ne da se je podkupiti ne z bogastvom ne z mladostjo. Nato so se preselili v obdobje romantike, kjer so nastajali imenitni portreti meščanov, krajine in tihožitja. Osredotočili so se na portret pomembne meščanke, Luize Pesjakove. Sledil je realizem z Ivano Kobilco, njenim Poletjem in Kofetarico. Tu portreti niso več idealizirani, ampak predstavljajo ljudi v realni luči, z gubicami, podočnjaki in vsem, kar nam prinaša zob časa.

Nazadnje so se ustavili tudi ob slovenskih impresionistih, kjer so ogled zaključili z likovno delavnico. Učenci so izbrali umetnino ter jo naslikali po opazovanju z oljnimi pasteli na risalni list. Umetnino so lahko tudi poustvarjali, kar pomeni, da jim je lahko služila kot navdih za izdelek po svoji zamisli. Nastajali so prav zanimivi izdelki, ki jih bomo razstavili tudi v prostorih šole.

Nekaj utrinkov prikazujejo tudi fotografije iz kulturnega dne.

<https://photos.app.goo.gl/L2es3wvGfx1mWdDP6>

Anka Švigelj Koželj, prof.

wright
Do you ~~right~~ english?

My worst nightmare

I had this dream a few years ago, but I will never forget it. It happened on a rainy day, me and my friends were playing truth or dare. I picked a dare and when I asked them what it was, they stayed silent. They told me to follow them outside and I did just that. We were walking for around five minutes, then we stopped in front of a lake. They told me to jump in and that this was my dare. I jumped in while the wind was blowing and the rain was falling. The water was cold, I was freezing! Then I felt something touching my legs; I wanted to scream but then I quickly realized that I lost my voice. A human-like hand was pulling me down, trying to drown me in this ice cold lake. The two friends ran away and I couldn't save myself because I was already out of breath, somewhere deep in the water.

Everything around me went dark, the water felt thicker and colder than usual. I wasn't even able to breathe, I felt this undescrivable pain in my lungs. I was still aware of the horror that was going on around me. I somehow managed to move my head, open my eyes and look down – the only thing I saw were two glowing red eyes, looking at me.

In that exact moment I woke up. I realized that I was fully covered in my blanket, maybe that's why it all felt like I was drowning...

MLADI LITERATI

mentorici prispevkov: Andreja Robek Perpar, prof., Suzana Kolšek, prof.

Poezija

Ko stvari/predmeti/pojmi oživijo v 6. razredu ...

ŠOLSKA GOBA

Avtor pesmi: Maj Vencelj, 6. b

Nekoč je bila goba.
Rada je pela, se smehljala
in sama od sebe tablo brisala.

Ko se šola zapre,
uide iz razreda
in se napoti v šolsko kuhinjo.
Malo poje in se napoti v telovadnico.

V telovadnici skaklja, telovadi in teče.
V telovadnici ostane še nekaj časa, dokler
ne najde svoje jope.
Pogleda v knjižnico med izgubljene stvari,
kjer je ni.

Končno se šola odpre
in goba v razred pritihotapi se.
Učiteljica jo že čaka, vrata zapre
in z njo tablo pobriše.

LJUBEZEN IN PESEM

Avtorica pesmi: Sanida Ožegović, 6. b

Ljubezen je kot pesem,
ko se zaljubiš,
ti začne srce peti od sreče.

Ljubezen nima kraja,
dokler je v tebi sreča,
dokler ti poje srce.

Ljubezen igra glavno vlogo vsakega
življenja,
vsakega koraka, vsakega kraja.

Vse ima svoj začetek in konec
kot vsaka pesem in ljubezen.

LJUBEZEN

Avtorica pesmi: Eva Vojnovič, 6. b

Ljubezen je pesem,
ki poje od vznotraj
zna peti in plesati.

Ljubezen zna govoriti
in zna jokati
ob dobrih in slabih trenutkih.

Ljubezen je drugačna od ostalih čustev,
bolj je občutljiva, ranljiva.

Ljubezen ima še eno lastnost,
zna ljubiti in biti iskrena.
Ljubezen ne zna lagati in tudi ne koga pretentati.

Ljubezen ima veliko dobrih lastnosti,
malo slabosti,
ljubezen nikoli ne spi
in ljubezen nikoli ne umre.

Naše dogodivščine

V 6. c so za domače branje prebrali knjigo Mornar na kolesu (Leopold Suhodolčan) ali Leta moje mladosti (Fran Saleški Finžgar). Oba avtorja pripovedujeta o svojih hudomušnih dogodivščinah med odraščanjem – kako se je oče ponorčeval iz mame, kako so se fantje vozili s kolesom in se kopali v reki, kako močno je bilo spoštovanje do staršev ali starih staršev ... Pa smo si rekli, zakaj pa ne bi še mi poskusili obuditi spomin na naše otroštvo. Tole smo ustvarili ...

MOJ PRVI ŠOLSKI DAN

Bilo mi je 5 let, ko sem prvič vstopila v šolo. Zjutraj, ko me je mama zbudila, mi ni bilo jasno, kam grem, a potem, ko mi je razložila, sem se spomnila. Moj prvi šolski dan! Bila sem tako vesela, saj se mi je zdel vrtec dolgočasen in komaj sem čakala, da se marsičesa naučim. Ko smo se posedli in nam razlagali, da je možno, da ne bomo v istem razredu kot prijatelji iz vrtca, da bomo dobili nove sošolce in učitelje, sem bila šokirana, saj sem se navadila vseh, ki so bili z menoj v vrtcu. Bila sem stara 5 let, zato sem že izgubila par prijateljev, ker sem šla v šolo 1 leto prej. Ko so nas razdelili v oddelke (jaz sem bila 1. a), smo šli v razrede in dobili smo malico. Pobarvali smo znakce za dežurstvo, postavili smo se v vrsto itd. V odmoru smo se šli igrati na igrala – bilo je krasno!! Učiteljci je bilo ime Tanja. Učiteljica Tanja. A imela je pomočnico Sandro. Učiteljica Sandra. Bili smo zelo dober razred! Tam sem dobila prijatelje. Bila sem najmlajša, a to mi je bilo všeč. Na koncu dneva, ko me je mama prišla iskat, sem ji na poti domov povedala vse. Čisto vse!!

Julija Bosnić

KAMPIRANJE

Nekoč smo šli z družino na taborjenje na Hrvaško. Midva z očijem sva postavila šotor, mami in moj brat pa sta pripravila večerjo. Blizu našega šotora je tekla tudi reka. Naslednji dan smo si pri recepciji izposodili čoln in šli veslat na reko. Reka je bila zelo mirna, zato ni bilo težko veslati. Tako smo ponovili tudi zvečer. Ko smo se tako nekaj časa vozili, smo slišali, da v trstičju nekaj šumi in prikazala sta se dva bobra. Tisti dan smo videli tudi veliko ptic. Najbolj sta me navdušila laboda z mladiči. Nekdo v sosednjem čolnu se jim je preveč približal, zato ga je ata labod nagnal. Naslednji dan smo pojedli zajtrk in se šli kopat v bazen. Za kosilo smo na žaru spekli ražnjiče in čevapčiče. Tako smo bili tam še en dan, potem pa smo spakirali in se z avtom odpeljali domov.

Jakob Rešetič

NESREČA

Z mamom, očetom sestro in dedkom smo šli rabutat koruzo. Dedek je prišel z avtom, mi pa smo šli po gozdu peš. S seboj smo imela psa. Ko smo koruzo nabrali, smo mislili iti. Nato je naš pes v gozdu zagledal drugega psa in dedku pobegnil s povodca. Potem smo ga iskali po celem gozdu, a ga ni bilo nikjer. Drugi dan, ko se je moj oče odpravljaj v službo, je na poti na cesti zagledal našega psa, ki je bil od naše hiše oddaljen 3 km. Oče ga je pripeljal domov, mu takoj dal jesti piti. Pes se je tresel, čisto je bil moker in prestrašen. Naslednjega dne je komaj prišel k sebi.

Aleks Lošić

HUD PES

Nekega dne, ko sem bil majhen, sem bil doma z babico in dedkom. Tega dne sem ju vprašal, ali lahko grem do svojega bratranca. Rekla sta mi, da se jima me ne ljubi pospremiti, lahko bom šel tja ob drugi priložnosti. Meni pa se te druge priložnosti ni dalo čakati. Stalno se težil, da hočem iti k bratrancu, da sem jima šel že pošteno na živce. Tistega dne mi nista dovolila. Nekaj dni kasneje pa sem lahko odšel. Babica me je pospremila do neke hiše, nato pa sem lahko nadaljeval sam. Hodil sem počasi in jedel jabolko, ki sem ga pobral ob poti. Na poti sem opazil, da so pri neki hiši dobili velikega psa. Ta me je zagledal in začel glasno lajati 'rav, rav, rav'. Pes je preskočil ograjo in me začel loviti, jaz pa sem hitro tekel. Pes je bil stalno za menoj. Prišel sem na nek hrib, s katerega sem se odkotalil in tako pridobil na hitrosti. Na koncu sem prišel do bratranca. Sicer sem jim povedal, kaj se mi je zgodilo, a oni mi niso verjeli.

Anes Đogić

KRAJA IN BEG

Veliko časa smo preživeli pri babi. Moja babi živi v Beli krajini. Hišo ima skoraj zraven reke Lahinje. Ob reki so velika drevesa, na enem od njih je bila vrva, ki je bila dolga vsaj 10 metrov. Vsako poletje sem se spuščal po njej in enkrat sem se zaletel v drevo. Drugič je som imel mojo roko v ustih. Od takrat se nisem več kopal v tej reki. Takoj ko sem prišel iz vode, sem zagledal drevo češenj, jabolk, grm jagod in malin. Stekel sem k babi in jo prosil za košaro. Čez deset minut sem prečkal mejo mojih sosedov in nabral skoraj vse sadje, ki je bilo tam. Sosedje so to izvedeli po dveh dneh, znoreli so na nas. Od takrat naprej niso več prišli do nas, niti jaz ne bom več rabutal. Sadje pa je bilo res dobro.

Jaka Štangelj

ČEŠNJE

Nekega jutra nisem vedel, kaj naj jem za zajtrk. Bil sem še v prvem razredu. Ponavadi smo pred šolo zmeraj odšli v pekarno, ampak to jutro sem bil popolnoma sit te pekarnice in rogljičkov. Poleg moje hiše, preden smo se preselili, je stala velika in košata češnja. Nanjo je bilo težko splezati. Ker sem bil v 1. razredu, nisem dosegel češenj, zato sem očeta vprašal, ali si lahko pomagam z lestvijo. Ni mi dovolil. Rekel je, naj se potrudim kako drugače. Vsako jutro sem skozi okno gledal češnjo in razmišljal, kako priti gor. Nekega jutra pa sem se že navsezgodaj sprl z mamo in bil tako jezen, da sem stekel proti češnji, se odrinil in imel zaprte oči, saj sem se ustrašil, da bom padel. Zdelo se mi je, da sem kar poletel nanjo. In končno mi je uspelo. Od tega jutra sem skoraj vsak dan splezal na češnjo in se za zajtrk tako najedel, da sem komaj hodil. V šoli sem povedal, sem uspel splezati na češnjo. Povedali so mi, da bi tudi oni jedli češnje. Naslednjega dne sem nabral veliko češenj in jim odnesel v šolo. Moji sošolci so bili zelo veseli in od takrat nikoli nisem bil lačen, saj ko sem bil sam, sem samo splezal na češnjo in se najedel. Pozimi pa sem jo žalostno gledal skozi okno.

Tarik Korelc

GRENSKO-SLADEK BOŽIČ

Za božič sem čakal, da dobim darila. Doma imamo dogovor: če ne moliš, ne dobiš ničesar. Tako smo molili 10 minut. Ko smo končali, je oče rekel, da je nekaj videl. Šli smo do vhodnih vrat, a kar naenkrat me prešine misel, da nisem dovolj molil. Strah me je bilo, da bi pred vrati lahko stali parklji. Prosil sem mamo, naj ona odpre vrata, ker sem bil jaz tako prestrašen. Mami odpre vrata in pred njimi so bila darila. Meni se je kar kamen odvalil od srca. V vreči so bile mandarine. Bile so tako sladke, da kar nisem mogel verjeti. Rekel sem, da je to najboljši božič v mojem življenju. Takrat sem bil star 5 let in se mi je vtisnilo v spomin.

Lukas Cugelj

PEKOČE MORJE

Stara sem bila 9 let, ko smo se zjutraj odpravili na morje. Sredi poti smo se ustavili za počitek in zajtrk. Tisti dan je bil zajtrk res dober, saj sem jedla samo kruh in čokoladni namaz s pomarančnim sokom. Ko smo pojedli, smo se spet odpravili na pot. Prispeli smo do пристanišča in se s trajektom odpeljali na otok Pašman. Končno smo prispeli v mobilno hiško. Opazili smo, da so v kampu velike spremembe, saj so v kampu zgradili bazen. Posebej je bilo dobro to, da sem dosegla tla, ne da bi z glavo potonila pod vodo. Ko smo se sprehajali do plaže, sem prva stekla na pomol in skočila v morje. Preden sem skočila, sem se zataknila v verigo, ki je bila na pomolu. Ko sem se odvezala, sem skočila v vodo ter zagledala šest ali pet meduz okoli mene in ena od njih me je pičila v lice. Stekla sem iz morja ter ponesreči stopila na ježka. V podplatu sta mi ostali dve bodici. Takrat je prišel moj oče in bodici potegnil iz podplata. Na srečo se nisem napičila tako hudo, kakor sem mislila. Isti dan sem šla k zdravniku, da pokažem lice. Povedal je, da bo zatečeno še dva ali tri dni ter predlagal

obkladke z ledom. Nekako je bil to nesrečen dan, ampak je bilo kmalu boljše. Isti dan sem s prijateljicami gledala zvezdne utrinke. In nikoli več nisem imela nesreče na morju.

Neli Dalgamuni

PRTLJAŽNIK KOLES

Ko sem bila v petem razredu, sva se s sestro odpravili na šmarnice. Ona je vozila svoje kolo, jaz pa sem brez čelade sedela na prtljažniku kolesa. Do šmarnic je vse gladko teklo. Šmarnice so mirno minile, za nazaj pa so nastale težave – ker je na začetku poti do doma velik in dolg klanec. Moja sestra je namreč vzela več zaleta, da mi ni bilo treba s kolesa, a jaz sem s kolesa padla. Ani sem rekla, naj ustavi, pa ni, zato sem skočila s kolesa (na srečo v travo). Takrat sem si strgala nove hlače, uničila najljubšo jopico in poškodovala levo zapestje. Ko sva prišli domov, mame ni bilo doma, zato je Ana uporabila skoraj vse obkladke, ki jih imamo. Ko je mami prišla domov, ni bila ravno vesela. Eno leto in še več po tem s sestro še vedno delava isto, le da zdaj stojim. Ugotovili sva, da je to veliko varneje.

Mia Lampret

PESTRO JAHANJE PONIJA

Nekega dne je bil zelo lep dan. Z mojo malo sestrično sva se igrali na dvorišču. Igrali sva se neko igro, ampak nama je sčasoma postala dolgočasna. Nisva se spomnili druge igre, nakar je moja mala sestrična zagledala konje. Vprašala me je, ali si upam zajahati ponija. Nisem bila čisto sigurna, da bi to naredila. Nisem si upala, ampak potem me je prepričala. Odprli sva vrata ograde in vstopili. Ko sva bili notri, sem še vseeno tiho razmišljala, da to ni dobra ideja, a sem se potolažila s tem, da sem si rekla: »Mogoče bo pa zabavno.« Odšla sem do ponija in ga zajahala. Sprva je bilo vse v redu, potem ... potem pa se je začelo. Do ponija je pristopila velika kobilica. Poni se je ustrašil in začel skakati, jaz pa sem bila na njem in nisem vedela, kaj naj naredim. Ko se je poni malo umiril, sem hitro skočila z njega. Moja mala sestrična se je smejala, jaz pa sem bila še vedno prestrašena. Stekli sva iz ograde in naprej igrali nekaj drugega.

Hana Vovk

S kolesom v vesolje

Učenci in učenke 6. c razreda so napisali domišljjsko zgodbo S kolesom v vesolje. Nastale so prav zanimive zgodbe.

1. Vedno sem si želel kolo, s katerim bi lahko poletel v vesolje. Moje želje so se uresničile, ko sem ga dobil za rojstni dan.
In končno sem se lahko odpravil v vesolje. Najprej sem šel na zvezdo Luna. Na Luni je bilo veliko kamnov. Nato sem želel videti planet Mars. Na poti do Marsa sem se komaj izognil zvezdnim utrinkom. Na Marsu mi je bilo zelo všeč. Med pristankom se mi je pokvarilo kolo. Bil sem zelo nervozen, saj nisem vedel, kaj naj naredim. Na srečo je k meni prišel vesoljec in mi popravil kolo. Ko sva popravila kolo, sva šla na Jupiter. Tam nisva mogla pristati, saj je bila na njem nevihta. Odpravila sva se še na planet Neptun, kjer nama je bilo zelo mrzlo. Vesoljcu sem se zahvalil za pomoč, nato sva se razšla. Med vračanjem na Zemljo sem se ustavil na Luni in postavil slovensko zastavo. Zmanjkalo mi je kisika v jeklenki, zato sem se moral hitro vrniti na Zemljo.
Ob vrnitvi je vse prijatelje zanimalo, kako je bilo v vesolju. Vsi so hoteli, da jim posodim kolo za v vesolje. Na koncu sem se odločil, da imam potovanje v vesolje dovolj, zato sem kolo podaril svojemu najboljšemu prijatelju. (Jakob Ihan)
2. Živel je deček po imenu Miha. Nekega jutra se je zbudil, umil zobe, pojedel zajtrk in odšel v šolo. Odpeljal se je s kolesom.
Dolgo je bil v šoli, nato pa je odšel domov. Popoldne se je Miha odšel igrat s prijateljem na igrišče. Igrali so nogomet, košarko in rokomet. Miha se je zelo utrudil, zato je odkolesaril domov, se ulegel in zaspal. Že tretjič je sanjal o vesolju. Mihi je vesolje zelo všeč, saj vedno govori o njem. Zjutraj je bilo zelo nevihtno, ampak Miha je vseeno v šolo šel s kolesom. Ko se je peljal, je kolo samo od sebe začelo leteti in Miha je poletel z njim. Dolgo je letel, ko je prišel v vesolje. Pristal je na planetu Mars. Tri dni je ostal na Marsu. Tam se je že zelo naveličal, zato je po rimski cesti odšel na Jupiter, kjer je videl veliko utrinkov, ki so leteli tri metre stran od Mihe. Na Jupitru je bilo zelo vroče. Čez nekaj ur je zapihala burja in odpihnili Miho in kolo. Ko ga je odpihnilo, je videl utrinek in ga zajahal. Jahal je mimo zvezd in Miha je, ko so leteli nad Zemljo, skočil dol. Pritisnil je na pedala na kolesu ter se vrnil domov.
Po razburljivem dnevu je bil utrujen, zato je odšel v posteljo in poskušal zaspati. Sklenil je, da bo to dogodivščino obdržal zase. (Tarik Korelc)
3. Nekega dne je živel deček po imenu Lan. Lan je bil zelo osamljen in ni imel družine. Šel je po celem svetu, ker je iskal službo.
Nekega dne, ko je hodil po Turčiji, je zagledal papigo po imenu Utrinek. Spoprijateljila sta se. Potem sta prišla še od prijateljeve papige Zvezde in Neba. Skupaj so poleteli v vesolje. Med poletom so se družili in pogovarjali, a naenkrat je priletel leteči slon. Nagovoril jih je in odšel. Dobili so veliko denarja in sreče. Lan je v vesolju videl nevihto. Nevihta je plesala, hot so bile razne svetlice. Lana je to zelo nasmejali in bil je srečen. Zvezda jim je povedala, da bo meteorit napadel Zemljo. Papige in Lan so se odločili,

da bodo prespali v vesolju. Zvečer so plesali, prišli so vsi planeti: Merkur, Venera, Mars, Saturn, Uran, Neptun, Jupiter in Zemlja, ki je na srečo prišla, saj je preživela meteorjev udarec. Dobili so hrano in pijačo. Lan je bil že zelo utrujen, odpravil se je spat na Venero. Naslednje jutro so se papige in Lan odpravili domov. Na poti so videli zvezdni Utrinek. Prišli so na Zemljo in se poslovili.

Lan je z nasmehom odšel domov. Kupil si je novo hišo z bazenom. Dobil je novo ženo, s katero sta živela srečno do konca svojih dni. (Vid Pušlar)

4. Nekoč pred davnimi časi je živel Žan, ki je imel zelo rad vesolje. Ko se je s kolesom peljal iz šole, ga je doletela nevihta. Nevihta ga je s kolesom odpihnila v zrak in poletel je v vesolje. Uresničile so se mu sanje in še nikoli v živo ni videl Zemlje okroglo. Odšel je do vsakega planeta in na Marsu srečal vesoljce. Ko je vse planete podrobno pogledal, se je odločil, da odide še na Sonce. Pot do Sonca je bila zelo dolga. Na poti ga je zmotil zvezdni utrinek, ki mu je začel slediti. Ugotovil je, da je zvezdni utrinek zanj prehiter in nadaljeval je svojo pot. Sonce je bil gromozansko in vroče. Zdaj je vedel tudi, kako bo pri geografiji naštel planete in se mu ne bo treba učiti. V vesolju je videl toliko stvari kot nikoli prej, zato se je odločil, da si to zapomni tako, da naredi še kakšno fotografijo. Naredil je čez 150 fotografij. Postalo mu je že dolgčas, zato se je odločil, da vidi še zadnji zvezdni utrinek doslej.

Doma je staršem povedal, kaj se mu je zgodilo, a mu niso verjeli. Rekel je, da še kdaj pride obiskat vesolje. Pri ocenjevanju geografije je dobil pet. Žan je bil naprej zelo srečen. (Anže Pušlar)

5. Nekega večera, ko je poletna noč ovijala mesto v odejo zvezd, sem sedela na svojem kolesu pred hišo in opazovala nebo. Nenavadna nevihta je začela na obzorju plesati s svetlimi utrinki. Pomislila sem, kako bi bilo, če bi bila tam gor. Nenadoma je veter zašumel okoli mene in kolo se je zatreslo. Svetloba enega od utrinkov je zdrsula z neba, a namesto da bi izginila, se je ujela v moj zvonec.

Zvonec je zacvilil in kolo se je dvignilo s tal. Začutila sem, kako moje noge drsijo v zrak. Kolo je bilo zdaj obkroženo z lesketajočimi se iskrami in z vso hitrostjo je poletelo navzgor. Nisem vedela, kaj se dogaja. Opazila sem, da letim med sijočimi zvezdami. Planeti so bili nenavadno blizu – Saturnov obroč je bil tako svetleč in prosojen, da se je zdelo, kot da so na njem bleščeči biseri. Občudovala sem Jupitrove vrtinčaste nevihtne oblake in rdečkasto svetlobo Marsa. Kolo je z lahkoto vijugalo med njimi, kot da bi bilo del tega magičnega vesolja. Kolo je zavilo proti neznanemu planetu, ki je bil posut z modrimi in srebrnimi kristali. Prijazne zvezde so sijale in prepevale pesmi veselja. »Dobrodošla,« so mi rekle. Sanje tukaj postanejo resničnost. Vsaka zvezda je risala nenavadne vzorce po temnem nebu. Kar naenkrat se je izza kristalnih hribov prikazal planetarni vrtinec, veličastna vesoljska nevihta, z vso svojo mogočnostjo. Kolo je obrnilo na stran, jaz pa sem se trdno oprijela krmila. S treskom sva zapeljala skozi barvit vrtinec, kjer so se okoli mene bliskale sence in svetloba je razkrivala skrivnosti vesolja.

Ko se je nevihta umirila, me je prostrana zvezdniška cesta vodila nazaj proti Zemlji. Kolo je počasi izgubilo sijaj in pristala sem na trati pred hišo. Kot da se ni nič zgodilo. Zvonec na mojem kolesu je zdaj skrivaj utripal s svetlobo. In vsakič, ko sem ga

pritisnila, se slišala veselo pesem zvezd. Kdo ve, kam me bo peljal naslednjič. (Julija Bosnić)

6. Nekoč sem razmišljal o vesolju in planetu Zemlja.

Zamislil sem si, kako bi bilo, če bi se podal s kolesom v vesolje. Bi za to morala biti strašna nevihta? Morda bi me v vesolje ponesel utrinek? Ko je bila moja glava polna teh misli, sem šel na dvorišče in se s kolesom odpeljal po cesti. Vedno močneje ko sem poganjal pedala kolesa, hitreje sem šel. Zdelo se mi je, da bom poletel v zrak kakor letalo. Pred mano se je močno zableščalo in s kolesom sem poletel v zrak. Nato sem se znašel v temnem prostoru. Ugotovil sem, da lebdim v vesolju. Še vedno sem sedel na svojem kolesu in bil presenečen, ko sem opazil okoli sebe neviden mehurček. Zaradi tega mi v vesolju ni zmanjkalo kisika. Previdno sem zavrtel pedala in se začel premikati okoli Zemlje. Spomnil sem se na prijatelje in mislil na to, kako jim bo moja dogodivščina všeč. Nato me je postalo strah, ker nisem vedel, ali bom sploh še kdaj prišel nazaj domov.

Ko sem že skoraj prišel okoli Zemlje, sem opazil zvezdo. Sijala je močno in mislil sem, da se bo zgodilo nekaj strašnega. V naslednjem trenutku sem odprl oči in spet sem bil na cesti, po kateri sem kolesaril. Ležal sem na cesti in ugotovil, da sem se udaril v glavo. Ker sem imel na glavi čelado, mi ni bilo hudega. Nisem vedel, koliko časa sem bil nezavesten. Te sanje so se zdele kot zelo zabavna dogodivščina.

Tisto popoldne sem se naučil, da je potrebno biti na cesti vedno zbran in ne smeš razmišljati o drugih stvareh. (Gal Štepic)

7. Dober dan, dame in gospodje, gospodične in gospodiči!

Najprej ... Naj se predstavim. Sem Maša Kovač, dvanajstletnica, stanujoča na Rožni ulici številka 103a. Pa nekaj o meni ... Že celih dvanajst let svojega življenja si želim poleteti v širno vesolje, polno zvezd, planetov in zvezdnih utrinkov. Pa to ni vse. Rada in dobro kolesarim – to imam res rada – plavam, smučam in se še na sto in eden drugih načinov ukvarjam s športom. Glavno pa je – vem skoraj vse o vesolju. Od tega, da znam naštetih vse planete po vrsti od najbližjega soncu do najbolj oddaljenega, naprej in nazaj, pa znam razložiti pomen vseh nebesnih teles in znam z zaprtimi očmi povedati, kako velika je črna luknja. Imam čudovito družino – mamo, očeta, dve mlajši sestri in mlajšega brata. Skratka, bistvo ...

Sedela sem ob ogromni bukvi, ki jo imamo na vrtu in razmišljala. Nisem se mogla znebiti misli, ob poletu na vesolje in opazovanju vseh prečudovitih planetov, raziskovanju ... Ko sem nehala sanjariti, sem se odločila – poletela bom v vesolje, pa če potem takoj umrem. Takoj sem se spravila na delo. Naredila sem načrt in že naslednji dan sem k sebi povabila prijateljico. Ona naj bi mi pomagala uresničiti operacijo – S KOLESOM V VESOLJE! Naj le rečem, da nisva izgubljali časa – takoj sva se lotili dela. Njeno staro kolo sva predelali – ga prebarvali, usposobili za vožnjo in že sva bili na pol poti do cilja. Zdaj je bil potreben le še polet. Planirali sva ga naslednji dan, a nama je načrte prekrižala nevihta. Sicer pa bi poletela le jaz. Načrt sva prestavili na drug dan od preurejevalne akcije in dokazali sva nemogoče – POLETELA SEM! Ko sem potovala, sem čisto izgubila občutek za čas, a mi je bilo čisto vseeno. Ne vem, koliko časa sem bila tam, res ne. Vedela pa sem – in to sigurno – da sem uživala kot še nikoli. Videla in raziskala sem vse planete, luno in, ne boste

verjeli, srečala sem vesoljce. Ti so mi pokazali njihov dom in navade in še sama težko verjamem, da se je to zgodilo.

Ko sem zaključila s potovanjem, sem se zdrava in dobre volje vrnila na domače dvorišče, ko sem zaslišala znan glas, se zbudila in ugotovila, da sem samo sanjala. (Ema Ceglar)

Moj jezik, tvoj jezik, naš svet

V devetem razredu smo obravnavali Primoža Trubarja in njegove sodobnike. Vsi moške 16. stoletja so močno pripomogli k razvoju slovenskega knjižnega jezika – Trubar s pisavo in besedili Bohorič s prvo slovensko slovnico, Dalmatin s prevodom svetega pisma ... Razmišljali smo o svojem odnosu do maternega in tujega jezika.

1. Meni je moj materni jezik všeč in bi rada, da se ga še dolgo ohrani. Jaz materni jezik uporabljam vsak dan doma, v šoli, s prijatelji ...

Všeč so mi vsi jeziki in nimam nič proti ljudem, ki govorijo druge jezike. Moj materni jezik je slovenščina, znam pa tudi angleško, hrvaško, srbsko in malo francosko. Zdi se mi, da ljudje vedno manj govorijo slovensko, saj prevladuje angleščina. Angleško znajo govoriti skoraj vsi ljudje na tem svetu. Učimo se jo v šoli, poslušamo angleške pesmi, gledamo ameriške filme itd. Drugače pa je slovenščina ena izmed težjih jezikov, zato se tisti ljudje, ki se preselijo v Slovenijo in prepišejo v slovensko šolo, zelo težko naučijo slovenskega jezika. Mislim, da bi morali slovenščino bolj ohranjati, npr. da bi pisali več slovenskih knjig, da bi na radiu predvajali več slovenskih pesmi, snemali filme in reklame v slovenščini. Problem je v tem, da bo slovenščina kmalu izgubila svoj pomen, saj smo prevzeli veliko ameriških običajev in s tem posledično tudi besede. V Slovenijo se preseljuje tudi veliko ljudi iz drugih držav.

Slovenščina je lep jezik in mislim, da bi jo morali še dolgo ohranjati. (Tara Lošić)

2. Moj materni jezik je slovenščina. Slovenščina se mi zdi zelo lep jezik, ki naj bi se ga bilo težko naučiti. Ponosen sem na jezik, kulturo, državo ... Druge jezike se nerad učim, saj se jih ne znam, ampak če bi se jih znal učiti, bi se jih z veseljem naučil veliko. Sam nisem dober v tujih jezikih, ne znam angleščine prav veliko in se ne morem sporazumevati s tujci. Rad slišim različne jezike. Želel bi si, da bi cel svet imel en jezik, da bi se lahko brez težav sporazumevali, če bi imeli kakšne težave. Ampak potem se ne bi učili nobenih tujih jezikov. Meni se zdi, da Slovenci dobro sprejemamo tuje jezike in da se poskušamo čim bolj jim prilagoditi. (Luka Lesjak)

3. Meni se zdi, da je moj materni jezik slovenščina zelo zanimiv jezik. Moj odnos do slovenščine je dober. Zdi se mi zelo zapletena in kdaj je tudi zelo težka in nerazumljiva. Slovenščino govorim že od rojstva in se mi je vedno zdelo lahka, ampak ko si starejši, je vedno težja. Moj odnos z drugimi jeziki je dober in se mi ne zdi, da bi morali osebo podcenjevati, če govori drugačen jezik. Že od tretjega razreda se učim nemščino. Zdela se mi je nerazumljiva in zelo nelogična, a skozi leta sem jo vedno bolj razumela. Učim se slovenščino in angleščino, učila sem se pa tudi nemščino. Pri slovenščini mi

je najtežja analiza besednih vrst, pri angleščini pa časi. Hvaležna sem za vse ljudi, ki so se borili za slovenski jezik in se nam zdaj ni treba učiti težjih in nerazumljivih jezikov, kot na primer France Prešeren. Jaz osebno sprejemem vse kulture, saj se mi zdi brezvezno, da nekoga ne bi marali, ker ne zna našega jezika. Zelo zanimivo pa mi je, da smo najmanjša država, ki ima svoj jezik. Rada se pogovarjam z ljudmi, ki govorijo drugačen jezik, saj mi je zelo zanimivo in poskušam čim bolj razumeti. (Tanita Ljubešek)

4. Moj materni jezik je slovenščina. Svoj jezik imam zelo rada, saj se mi zdi, da ne glede na to, da ta jezik ni poznan po celotnem svetu, smo vseeno nekateri ponosni nanj. Všeč mi je, da so se naši predniki za ta jezik zelo borili in to bi morali vsi Slovenci spoštovati. Sama sem osebno za spoznavanje drugih jezikov, kot so angleščina in nemščina, saj se mi zdi, da že s tem dokažemo, da smo pameten narod, ki se prilagaja drugim. Vseeno pa mi ni prav, da nekateri narodi ne naredijo enako in se tudi oni prilagodijo nam. Sama mislim, da bi bilo prav, da bi poleg svojega jezika poznali vsi po svetu še en jezik (npr. angleščino). To bi bilo lažje za potovanja tako za nas kot tudi za tujce. Prav tako pa me ne moti, če pripadniki drugih držav ne znajo enako izgovoriti besede, saj se je težko naučiti nek jezik točno tako, kot ga npr. govorimo Slovenci. Tako ali tako pa se tudi v Sloveniji razlikuje naglas in me to ne moti. Vsak jezik se mi zdi po svoje lep. (Alja Smrke)
5. Meni se zdi slovenščina lep jezik. V vsakdanjem življenju ga porabljam skoraj vedno, razen ko kdaj iz navade uporabim kakšno angleško besedo. Sem vesel, da imam za materni jezik slovenščino. Dobro sprejemam tudi tujce, ki se preselijo v Slovenijo in govorijo druge jezike. Vem tudi, da se je slovenščino zaradi dvojine in sklanjanja tudi tujcem težko naučiti. Vendar mislim, da bi vsak zaposlen v katerikoli ustanovi ali podjetju, restavraciji, slaščičarni ... moral znati govoriti slovensko. Ne moti me, če tujcem pri govorjenju slovenščine ostane naglas jezika, ki je njihov materni. Mislim, da je prav, da se učimo tudi kakšnega tujega jezika, saj se tako lahko pogovarjamo tudi s tujci in domačini, če smo mi v drugi državi. Se pa lahko vsak potruži, da se nauči vsaj nekaj osnovnih besed, ko gre na potovanje v tujo državo in uporabi njihov jezik. Po mojem mnenju so ljudje, ki so se borili za slovenski jezik, premalo cenjeni. Eden izmed najbolj pomembnih se mi zdi Primož Trubar s svojim prijatelji, saj so oni začeli pisati prve knjige v slovenskem jeziku. Pomembna sta bila tudi France Prešeren in Matija Čop. Prešeren je pisal pesmi, Čop pa ga je seznanjal z novimi deli pesnikov iz Evrope. V Sloveniji v redu sprejemamo tujce in priseljence, saj jim pomagamo pri učenju jezika in spoznavanju kulture, dovolimo pa jim tudi imeti svojo vero in običaje. Bolj zaprti se mi zdijo v Ameriki, saj tam drugega jezika kot angleščine (in na jugu španščine) ne znajo. Mislim, da je Slovenija pri tem dobra. (Aljaž Kocjančič)
6. Moj prvi oz. materni jezik je slovenščina. Slovenščino govorim že od malega, zato jo tudi obvladam. Meni je slovenščina kar všeč jezik in se mi je ni bilo težko naučiti. Ampak nekateri ljudje, ki se pozneje odločijo, da se bodo začeli učiti slovenščino, pravijo, da je malo težje. Meni osebno je zanimivo, da imamo na svetu več jezikov in da se malo razlikujemo, ampak vendarle se mi zdi prav, da če prideš v neko državo in ne znaš njihovega jezika, se mi zdi prav, da jaz in oni znajo vsaj angleščino, da se lahko sporazumevamo. Sicer pa meni angleščina ne gre ravno najboljše dobro in se

trdim, da to spremenim. Zanimajo pa me ostali jeziki, kot so nemščina, španščina in francoščina. Meni se zdi, kot da je jezik, ki ga govorijo v državi, del države in 'osebnost' države in se mi zdi lepo, da imamo veliko različnih jezikov na svetu. Ampak na žalost nekateri jeziki niso tako pogosto uporabljeni in jih govori le malo prebivalcev, zaradi tega nekateri jeziki celo izumirajo. Zato se mi zdi prav, da bi se trudili in vzdrževali naš slovenski jezik, za katerega so se naši predniki borili. Jaz mislim, da v Sloveniji cenimo druge narode in njihove jezike, kar bi morali tudi v drugih državah, ampak jih žal ne. (Lana Kastelec)

7. Kot Slovenka, ki živi v sodobnem svetu, ki je zelo pod vplivom angleščine, se mi včasih zdi, da znam zanemarjati svoj jezik. Sploh pri besedah, ki jih uporabljam v vsakdanjem življenju, npr. sorry, thank you ... Moje mnenje je, da bi se morala več posvečati svojemu jeziku, ki se mi zdi zelo lep in fascinanten. Sama se predvsem rada učim drugih jezikov, saj se mi zdi, da ti to odpira vrata v svet. Trenutno se poleg svojega maternega jezika učim še angleščino, ki je danes v svetu zelo pomembna, in nemščino. Angleščina se mi včasih zdi lažja kakor moj materni jezik, saj vse, kar delam na telefonih, je skoraj angleško. Slovenščina pa meni predstavlja izziv v knjižnem jeziku. Včasih mi je težko stopiti iz moje cone udobja. Sploh si ne predstavljam, kako je Štajercem in Prekmurcem, ki jih skoraj nihče sploh ne razume. Nemščina je v primerjavi z angleščino zelo težka, čeprav je bila za nas kot Slovence v preteklosti zelo pomembna in jih je velika večina znala govoriti. V prihodnosti se hočem naučiti še veliko jezikov, saj hočem potovati po svetu in raziskovati njegove znamenitosti. Se bom pa vedno rada vrnila domov. Druge kulture ali drugi jeziki, ki jih govorijo nekateri moji prijatelji, zame niso ovira. Rada spoznavam nove kulture in običaje. Imam kar nekaj prijateljev iz drugih držav, kot so Avstrija, Nemčija in Italija, s katerimi se še vedno kdaj slišimo. Večino sem jih spoznala na ekskurzijah, ki smo jih imeli s šolo. Največ jih prihaja s Hrvaške. Žal z nekaterimi nisem uspela ohraniti stikov. Velikokrat me je pri njih zmotilo, da naše besede drugače naglašajo. Sama znam kar nekaj hrvaščine, čeprav še vedno česa ne razumem ali ne vem, kako se reče. Drugi jezik ponavadi pomeni tudi drugačen naglas. Ampak ljudje, ki živijo v takih državah, kot je na primer Britanija, mi je njihov naglas zelo všeč, čeprav bi ga po nekaj dnevih poslušanja imela vrh glave. Da je slovenščina tam, kjer je zdaj, gredo zasluge ljudem, ki niso obupali nad našim jezikom in so se trudili, da bi ta jezik nekaj v svetu pomenil. Da nismo samo en kmečki narod, za kakršnega so nas imeli v preteklosti, ampak da smo Slovenci in bi na to morali biti ponosni. Zdi se mi prav, da ta jezik ohranjamo za naslednje generacije in ozaveščamo, kako je to pomembno. Sama moram na tem še veliko delati, saj me velikokrat zavede angleščina. Ljudje, kot so France Prešeren, Primož Trubar in ostali, so naredili ogromno za nas in naš jezik. Slovenci smo bili primorani vedno sprejemati nove jezike, kulture, ne glede na to, ali nam je bilo to všeč ali ne. Dandanes se mi zdi, da se lahko vsak sam pri sebi odloči, kaj misli o tem. Jaz mislim, da je to nekaj normalnega, ampak da ne smemo nikoli pozabiti na svojo kulturo, jezik in običaj ter o tem ozaveščati nove generacije. (Patricija Kastelic)

Moja družina v pradavnini

Pod mentorstvom učitelja zgodovine, Nejcem Primcem, so nastale zanimive domišljjske zgodbe o tem, kako bi izgledala družina v pradavnini.

1. Moja družina živi v jami. Imamo enega jamskega ljubljénčka, to je pajek. Sestra riše na jamske stene, oče je odšel na lov in ravnokar domov prinesel medveda, mama pa nabira sadeže. Za kosilo imamo medveda.
Že dolgo se pripravljamo na pomemben dogodek, kajti že pred leti so nas povabili v sosednjo jamo, da bi jim pomagali nekaj zelo pomembnega izkopati. Še sami ne vedo, kaj bi to bilo. Oče mi je rekel, da bi ta stvar lahko bila zunaj, lahko pa bi bila tudi globoko v jami. Očetu in mami se zdi prenevarno, zato mi ne dovolita hoditi tja. Danes, ko je tako lep dan, pa sta se oče in mama odločila, da bi lahko sosedom priskočili na pomoč. In res, sedaj se odpravimo. Ker sem se obirala, je oče zavpil: »Takoj pridi!« Po zelo dolgi poti smo prišli do sosedov. In začeli smo kopati. Čisto malo sem se odpočila, a že so zavpili: »Takoj pridi nazaj!« Kmalu pa smo odkrili zapuščino naših prednikov, to je bila stara šivanka.
Šivanko smo spravili na varno, še naprej kopali, da bi našli take stvari. Delal se je že mrak in odšli smo domov. V reko so se šli umiti in za večerjo jedli ostanke kosila, potem pa smo odšli spat. (Ula Hauptman)
2. Nekega čisto navadnega popoldneva, ko je bil oče ravno na lovu, sva se jaz in moja sestra igrali z najinima domačima živalma, levom in tigrom. Mama je s koščeno šivanko šivala v naši votlini. A nekega dne se je zgodilo nekaj groznega.
V naše kraje je prišla nevihta in z njo hud vihar. Naš oče pa je ostal v nevihti, ko se je vračal z lova. Cela vas skupaj z mano se je odpravila na iskalno akcijo. Ko smo bili že kilometer stran od votline, nam je pot preprečil most, ki se je podrl v nevihti. Dva moža bi skoraj umrla, če se ne bi v zadnjem hipu prijela za kamne. Tako smo morali oditi po daljši poti. Hodili smo in hodili. Hodili smo 3 dni in 3 noči. Ko pa smo se ne neki točki za hip ustavili, smo slišali očetove krike: »Tukaj sem, pridite me rešiti!« Vsi smo bili veseli, ker smo ga končno našli. Dva moža sta ga skupaj z nami odnesla domov. Mi pa smo ga na poti spraševali, ali bi vodo, hrano ali je dobro ... Mama ga je doma oskrbela s koprivami in toplo vodo, pogreto na ognju.
Tako se je tudi oče naučil da nikoli več ne sme iti na lov v slabem vremenu. In vsi smo živeli do konca svojih dni. (Iza Hauptman)
3. Jaz imam enega brata Žigo in eno sestro Katarino. Smo iz pradavnine oz. kamene dobe. Takrat smo uporabljali samo kamen. Imam vrsto zgodb iz mojega življenja, a ena je še posebej zanimiva.
Začel se je delati dan, ko se zbudim pred vso družino, kajti zbudil me je zelo zanimiv zvok. Veliki korak in tresenje tal. Izkazalo se je, da so me zbudili dinozavri. A ni bilo samo to. Ko smo se vsi zbudili, je začel z neba padati pepel, kar je za nas pomenilo nevarnost – vulkan. Mami je bila ravno toliko v šoku, da je rekla, da bo danes konec sveta. A mi se nismo strinjali. Z očetom sva začela hoditi k drugim družinam, a nihče nama ni hotel pomagati in ko sva obupana odhajala domov od zadnje družine, sva srečala dinozavra in na najino presenečenje sva se lahko sporazumela z njim. Tudi

on je bil zelo prestrašen, zato smo se odločili, da bomo vulkan zamašili, a nismo še vedeli s čim. Nato se je dinosaver spomnil, da lahko luknjo zamašimo z jajcem. In tako smo odšli po dinosavrovo jajce. S skupno močjo smo ga potisnili v jedro vulkana. Takoj ko smo končali, smo odšli pred našo jamo in snedli dva mamuta.

Še danes ne vem, kaj se je zgodilo z jajcem in če je bilo jajce sploh dovolj veliko, ampak vem, da se je zgodil čudež v komunikaciji. (Julija Lesjak)

4. Če bi moja družina živela v pradavnini, bi bil vse drugače. Ne bi bilo trgovin, telefonov, računalnikov.

Nekoč pred davnimi časi je v pradavnini živela družina Zaletelj. V njej je bilo šest članov. Moja mami in ati sta se spoznala na lovu, ko je mami padla in si zvila gleženj. Takrat je ati takoj spustil sulico in jo prišel rešit, preden je do nje prišla čreda srn in jo skoraj poteptala. Tako sta se mami in ati zaljubila in imela štiri otroke. Prva in najstarejša je bila Teja. Ona je bila bolj kot princeska. Večino časa je preživela v gozdu pod kakšnim drevesom ali pa je samo ostala v jamah in šotorih. Drugi je bil Anže. On je čisto drugače od Teje. Oboževal je živali, bil je zelo pogumen in ga skoraj nikoli ni bilo strah. Tretja sem bila jaz. Jaz sem bila najpametnejša in sem tako kot Anže oboževala živali in naravo. Bila pa je ena stvar, ki sem se je zelo bala. To so bili žužki, a zato sem imela Anžeta. Z njim sem se tudi največ družila. Zganjala sva norčije, se potepala po gozdu, si izmišljevala zgodbe in si jih drug drugem pripovedovala. Sedem let kasneje se je rodila Ana. Bila je zelo luškana in kar hitro je začela govoriti. Od takrat je ne moreš ustaviti. Imela je zelo bujno domišljijo in vedno je prišla z novimi idejami za igro.

Drug drugega smo imeli radi, si pomagali in se zabavali. Živelimo srečno do konca svojih dni. (Teja Zaletelj)

Knjigofirbci – bralni klub za mlade

Letošnje šolsko leto je na OŠ Stična potekal popolnoma nov projekt – bralni klub za mlade. Letošnje šolsko leto smo ga poimenovali Knjigofirbci.

Cilji projekta

Glavna cilja projekta sta dva. V prvi vrsti smo s projektom želeli doseči, da v branje povabimo čim več najstnikov, starih od 12 do 14 let. To so učenci in učenke 7., 8. in 9. razreda.

Ta populacija se, žal, med poplavo socialnih oz. družbenih omrežij izgubi v drsanju po ekranu, ki ne ponuja globine, ampak zgolj površine branja, dožemanja, razmišljanja, vrednotenja. Tako nam družabna omrežja ne kradejo le časa, ampak tudi bralce in bralke v njihovem najkritičnejšem obdobju razvoja.

Drugi cilj, ki smo ga zasledovali, je bil, da se urijo v razmišljanju o knjigi, prebranem, sebi, svetu, vrednotah, ki jim sledijo sami ali jih vidijo v drugih. Znanje jim zagotovo pride prav tako pri komunikacijskih veščinah, ki so še kako pomembne pri uveljavljanju in postavljanju mesta v družbi, kot tudi pri pisalnih veščinah (pisanje osnovnošolskih spisov, razpravljalnih in interpretativnih esejev ipd.).

Bralni klub je potekal v popoldanskem času, ob sredah, med 17.30 in 18.30. Zakaj popoldne? Kot učiteljici se mi zdi, da učenci po vsaj šestih urah pouka komaj čakajo, da odhitijo domov, saj se le-tam odpočijejo. Pozno popoldne pa prihajajo v ospredje druge dejavnosti – glasbena šola, nogomet, rokomet, karate, ples ... A popoldne je drugače. Otroci so po daljši pavzi (ki ne traja samo 5 minut kot šolski odmor) bolj pripravljeni pristopiti k stvarjem, tudi šolskim obveznostim.

Zakaj smo bralni klub izvajali v splošni knjižnici?

Odločili smo se, da bo bralni klub potekal v knjižnici, da ga lahko obiskujejo učenci vseh osnovnih šol v občini Ivančna Gorica – OŠ Ferda Vesela, OŠ Zagradec in OŠ Stična. Moram reči, da so učiteljice opravile odlično in odločilno vlogo pri promoviranju branja. Pomembna je tudi vloga zaposlenih v knjižnici, ki so s svojimi idejami, delom in široko mrežo članov pripomogli k širjenju informacij o bralnem klubu. V knjižnici se namreč prav tako zavedajo, da je pridobiti najstnike, zlasti v omenjenem starostnem obdobju, najtežja naloga, a skupaj smo zmogli začeti.

Kaj smo brali letos?

Brali smo knjige z različno tematiko. Začeli smo s fantastičnim romanom Bleščivka (Š. Frlic), ki je bil izbran za Cankarjevo tekmovanje, nadaljevali smo z zahtevno tematiko srednješolke Jelke, ki nepričakovano zanosi – Gimnazijka (A. Ingolič). V knjigi Preživetje (I. Karlovšek) smo spoznavali najstnikovo moč po dokazovanju očetu, ki se sprevrže v spoznanje o tem, da se mora dokazati le sebi. Roman Kit na plaži (V. Möderndorfer) nam je predstavil sprejemanje drugačnih. Osnovnošolka Nika se namreč sramuje svojega brata, ki ima Downov sindrom, prav tako pa ta otrok povzroči odtujevanje celotne družine.

Odmevna gostja – Nina Kontrec Osenar

Najbolj odmevna je bila knjiga Faktor X (I. Sivec), saj se nam je na tem bralnem klub pridružila tudi znana slovenska TV-voditeljica, Nina Osenar Kontrec, ki je svoje začetke poklicne kariere posvetila manekenstvu. Sama je povedala, da je bilo to tako kratko obdobje njenega življenja, ki pa jo zaznamuje še danes. Skozi branje knjige je podoživljala svojo manekensko pot ter vse pasti življenja, ki obljublajo slavo in denar. Potrdila je, da je g. Sivec opravil krasno raziskovalno delo, saj se je zelo približal njeni manekenski poti in vse pasti, ki jim je bila priča. Več o pogovoru z njo boste lahko prebrali v šolskem glasilu Časotepec na spletni strani OŠ Stična.

Kako naprej?

V šolskem letu 2024/2025 je bralni klub obiskalo 13 učenk in 1 učenec z dveh osnovnih šol. Številka se morda res ne zdi visoka, a kot je že Trubar rekel – vsak začetek je težak in nepopoln. V prihodnjem šolskem letu bi si želeli še več obiska, zato že pred počitnicami objavljamo seznam knjig v prihajajočem šolskem letu. Tako bodo počitnice minile v znamenju branja in raziskovanju novih svetov.

1. knjiga za Cankarjevo tekmovanje (objavljena bo na spletni strani <https://www.zrss.si/tekmovanja/slovenscina-cankarjevo/>)
2. Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne
3. Nejka Omahen Šikonja: Vihar v meni
4. Neli Filipič: Solze so za luzerje
5. Sebastijan Pregelj: Deček Brin

34

Naj samo še spomnim, da lahko knjige poveste tudi za bralno značko, pa tako učenci ubijejo dve muhi na en mah. Prijetno poletno branje vam želimo.

Andreja Robek Perpar, prof.

Vodja projekta Bralni klub za mlade

Pogovor z Nino Osenar Kontrec

V sredo, 7. 5. 2025, nas je na bralnem klubu za mlade obiskala televizijska voditeljica in pevkica Nina Osenar Kontrec. Na bralni klub je prišla pripravljena bolj kot me, saj ne le da je prebrala knjigo, po njenih besedah jo je celo doživela v času svoje medijske kariere. Klepet z njo je bil prijeten, saj ji ne zmanjka ne besed ne dobre volje. S stalnim nasmeškom se je kritično ozrla na svojo preteklost in dala prisotnim dekletom popotnico za življenje – svoja spoznanja tekom odraščanja in petletnega prebolevanja težke bolezni – sindroma kronične utrujenosti, zaradi česar pa je tudi sama postala pisateljica.

POGOVOR O KNJIGI

Avtor Ivan Sivec je napisal knjigo Faktor X, socialno-psihološki roman s podnaslovom Izpoved naivne manekenke. Skoraj 18-letna Maša Poglajen je samozavestna srednješolka. Zase pravi, da je lepa, ima le eno pomanjkljivost, to so premajhne prsi. Ima fanta Klemna, ki ji v vseh dejanjih knjige stoji ob strani kot zvest mož. Vliva ji samozavest, jo spodbuja pri posameznih korakih njene kariere. Maši na pot pride Egon, lastnik modne agencije. Obljublja ji visoke honorarje, saj je tako fotogenična, da jo zagotovo čaka bogata kariera v tujini, zlasti v Milanu, modni Meki. Tekom knjige spoznavamo, da Maša sicer ni tako zelo naivna, zelo pa ji godijo pohvale, napredovanja in izzivi. Tako se kaj hitro zaplete v svet manekenstva, ki jo pogoltne. Čeprav res dobiva čedalje boljše ponudbe dela, s temi ponodbami pridejo tudi nespodobna povabila – seks za eno noč ali kot ljubimka, droge, zabave. Klemen jo pri karieri podpira, ne ve pa vsega, kar se dogaja v ozadju, saj mu dekle tega noče razkriti. Globoko v sebi ve, da to glamurno življenje ni tako glamurno, kot ga vidijo drugi. Maša zadene dno, ko jo na neki jahti posilijo. Ob vračanju domov je udeležena v hudi prometni nesreči, kar jo do konca strezni. Klemen ji je še vedno v oporo, Mašo pa čaka pot do ozdravitve.

Na bralnem klubu smo odkrivala raznorazne teme, preko pogovora pa smo spoznavale Nino v njeno življenjsko zgodbo, predvsem pa njeno globino.

Dekleta na bralnem klubu Nino niso tako dobro poznale, saj je Nina precej starejša od njih. Prav tako niso imele nobene predstave, kakšna je manekenska pot. O tem se niso nikdar spraševale, saj jih poklic manekenke ne zanima, bile pa so presenečene nad tem, kaj vse je Maša doživljala. Vse smo bile presenečene še toliko bolj, ko smo izvedele, da knjiga ni daleč od resnice in da je g. Sivec opravil odlično raziskovalno nalogo. Začela je pripovedovati ...

20 let in več nazaj je bilo veliko lepotnih tekmovanj in dekleta so hrepenela po nazivu Miss Universe, Miss Slovenije, Miss Hawaiian Tropic. Sama sem nato postala Miss Hawaiian Tropic (2004). Tako močno sem vlekla vzporednice z Mašo, tako da je g. Sivec res dobro raziskal to področje in sprašujem se, kdo mu je podal vse te informacije. Stara sem bila 19 let in me res niso zanimala lepotna tekmovanja. V bistvu me ni zanimalo nič od lepotnega. Jaz sem bila zelo uporniška najstnica. Imela sem ogromno piercingov, veliko tetovažo, nikoli se nisem niti počutila zares lepo. Že takrat so me zelo zanimale pravice živali. Ko sem bila stara 12 let, sem se skupaj s sošolcem včlanila v društvo proti mučenju živali. Nihče ni vedel za to. Ko sem bila stara 19 let, sem dobila enega fanta, ki je bil do mene ves čas nasilen in mi govoril, da sem grda, nepomembna, ničvredna in podobno. Te besede so se vame vtisnile zelo globoko, tako da res nisem verjela, da sem tako zelo lepa, kaj šele, da bi postala miss

nečesa. Pa da se vrnem na Mašino zgodbo. Takrat sem delala v BTC-ju v Ljubljani. Nekega večera sem pomivala tla. Mimo mene je prišel starejši gospod in rekel, da je fotograf. Izročil mi je vizitko in mi rekel, da sem zelo zanimiva, zelo lepa. To je bil zame velik šok. Da bi jaz lahko bila lepa in zanimiva za kogarkoli? Takrat sem imela živo rdeče lase. Tisto vizitko sem vrgla stran, zelo podobno kot Maša. To je bil moj Egon Može. Takrat sem si mislila: »Kdo pa je to? Me sploh ne zanima.« A usoda je hotela, da sva se še enkrat srečala. Sprehajala sem se po Kongresnem trgu, ta isti gospod pa se je v istem času na istem mestu peljal na enem starem, zmahanem kolesu. Spomnil se me je, verjetno, ker sem imela živo rdeče lase in ne ker bi bila jaz prav posebno lepa: »Ej, tebe sem jaz enkrat ustavil tam v BTC-ju. Še enkrat ti dam vizitko, daj me pokliči.« Očitno sem bila na nek način tako globoko ranjena od takratnega fanta, da sem res na skrivaj šla k mojemu Egonu in sva naredila fotke. To mi je dalo neko samozavest, da sem potem tudi končala to težko vezo, ki je trajala leto in pol. In potem me je ta fotograf predstavil nekim ljudem v tej industriji. Tako sem se podala v vode nekakšnemu približku manekenskega sveta v Sloveniji. Tekom tistega leta, ko sem bila miss, sem naletela na še enega Egona Možeta, ki je bil en tak 'zvodnik', kot je Maša enkrat Klemenu rekla na koncu knjige. Dekleta iz Slovenije je pač želel pripeljati v Milano, kjer jih je pričakal nek tip. Obljubljal jim je, da bodo veliko delale za najboljše znamke, a večinoma ni bilo tako. To se je ponavadi končalo na nekih večerjeh, kjer so potem te ženske, ki so sicer bile lepe, bile kot spremljevalke starejših moških. Ti moški so jih potem peljali v kakšen šoping, marsikatera je končala v postelji z njim. Meni so bile te obljube zelo sumljive, saj sem kot prvič premajhna za manekenko, niti nimam ustreznih manekenskih proporcev in mer ... Povabil me je na sestanek v Grand Hotel Union, kamor je prišel tudi ta tip iz Milana. Oba sta bila čisto navdušena ter mi obljubljala službo pri neki znani športni znamki. Vse podatke sem dobila na mail: na kateri vlak grem, na kateri postaji izstopim ... Ničesar pa ni bilo napisano o tem, kje bom spala, urnik dela, kdo je naročnik ... Ko sem tega starejšega gospoda poklicala in ga po vsem tem vprašala, je izjavil, da čisto preveč sprašujem. Res sem imela željo oditi, se odstraniti od svojega nasilnega fanta, mogoče tudi dobiti potrditev, da pa res nisem tako grda. No, zaradi pretiranega spraševanja, predvsem pa zaradi nejasnosti pogojev dela sem ponudbo zavrnila in s tem sem si pridobila očrnitev mojega dobrega imena v medijih. Tako so se pač včasih maščevali.

Morem reči, da nisem imela 'živalskih' ambicij, da bi bila prisotna na taki sceni. Saj jih tudi Maša ni imela. Enostavno je »padla noter«, kot sem jaz. Se mi zdi, da je postopoma dobila to željo. Poskusila je nekaj novega, zdelo se ji je dobro, vseč ji je bilo, da je potem res globoko zapadla v svet mode. Mogoče se je je ravno zaradi te 'šibke' želje na koncu tudi rešila, po res grozljivi izkušnji. Nekatere ženske tudi po tej grozljivi izkušnji ne bi odnehale.

Pa da omenim še eno področje – droge. Ko sem bila miss, mi je v spominu ostala ena zabava v Ameriki (čeprav je bilo takih zabav veliko). Udeležile smo se je dekleta, ki smo prišle tekmovali za miss, svetovni izbor Hawaiian Tropic. Bilo je točno tako kot v tej knjigi – bel prašek kar na mizi, brez zadržkov, skrivanja ... To si si lahko vzel kar tako. Takrat edini dve, ki tudi alkohola nisva pili, svabili jaz in moja prijateljica Vanja, ki jo omenjam tudi v svoji knjigi. V Faktorju X je omenjeno tudi, da je kakšna manekenka samo izginila, in res je bilo tako – ali je izginila ali pa samo šla s kakšnim moškim v spalnico. Do konca zabave sva ostali trezni, saj naju je bilo tega zelo strah.

Nina je spregovorila tudi o stereotipu, da je ženska lahko lepa ali pametna, oboje skupaj pa pri ženski, zlasti manekenki, ne gre.

Absolutno je bilo tako, verjetno je še danes. Včasih so bile misice zvezde, zdaj pa je to kar eksplicitna vsebina pomanjkljivo oblečenih deklet. Če bi lahko še enkrat na novo izbrala svojo pot, se ne bi nikoli podala v te vode. Res ne, ker mene se ta etiketa misice, pa sem miss iz l. 2004, včasih drži še danes: ali si lepa ali pa pametna. Naj vam povem primer. Zdaj, ko sem napisala knjigo, jih je mnogo reklo, da jaz pa že ne bi mogla napisati take knjige. Prav ena dotična gospa je bila takega mnenja: ker sem bila miss in še lepa, da ne bi mogla skupaj spraviti te knjige. Ista gospa me je na nekem srečanju ogovorila. Čutila se je dolžno, da se mi osebno opraviči, ker je sploh pomislila kaj takega. Knjigo je ocenila za res dobro, pohvalila dober jezik, ampak tega ne bi opazila, če ne bi nastopala kot TV-voditeljica. Dostikrat dobim tudi na instagram: »Kdo ti je pa to pomagal pisati?« Očitno je 'miss' res nekaj, kar se te drži celo življenje, ali pa bom morala napisati še 5 knjig, da bodo potem verjeli v mojo sposobnost pisanja. Tako kot za voditeljstvo. Voditi sem morala 3 sezone takratnega šova Big brother, da so me v medijih začeli naslavljati s TV-voditeljico, ne pa z manekenko in starleto. Pa manekenka v resnici sploh nikoli nisem bila.

Nina zelo dobro ve, kaj si želi. Deluje v skladu s svojimi prepričanji. To že od nekdaj. Podobno kot Maša, ki se sproti prilagodi situaciji, a vedno skuša delovati v skladu s tem, kar se njej zdi, da je prav. Svoj glas in vplivnost izkorišča predvsem, da opozarja na določene krivice, zlasti na krivice živali. Žal to s seboj prinese tudi kanček tega, s čimer se ne strinja povsem – da dobi dovolj močen glas, mora sem in tja pokazati kaj iz svojega zasebnega življenja, saj si na ta način pridobiva občinstvo. Na nek način je žalostno, da ne bi imela toliko sledilcev, če bi govorila samo o pravicah živali in ljudi nagovarjala k veganstvu. Ampak svet pač drvi v svojo smer in ta smer je na nek način strašljiva. Vsak lahko objavi vse, komentira vse in vsakogar, s komentarji, ki so žaljivi, neprimerni. Želela bi si, da bi bila socialna omrežja namenjena temu, da ljudje pokažejo svoj talent, ne pa le neumnosti, ki ti v nekem trenutku padejo na pamet. Še več: mladi v tem času velikokrat svoje delo opravljajo po principu copy-paste. Skopiraš, prepišeš, niti ne objaviš avtorja. Sploh jim ni treba več brati. Priznala je, da je pričakovala večji obisk bralnega kluba, saj se ji branje zdi pomembno, očitno pa mladi tega ne jemljejo tako. Če morajo prebrati v najstniških letih neko knjigo za domače branje, se jim zdi grozno. Sicer je tudi ona v teh letih mislila, da je Cankar en težak, ampak ko ga kasneje odkrivaš na novo, vidiš, da je bil bogat, globok človek besed.

Seveda v knjigi ne moremo mimo faktorja x. Spraševale smo se, kaj sploh je faktor x. Je to duševna in telesna zrelost? Je to karakтерна lastnost? Je to operativno popravljen nos, prsi? Maša se namreč v knjigi uspešno bori s standardi, ki ji jih vsiljujejo določene osebe. Egon pravi, da ima premajhne prsi, plastični kirurg pravi, da bi morala mogoče popraviti tudi nos ... Čeprav si da povečati prsi, ne podleže kirurgovemu nakazovanju, naj si popravi še nos. Dekleta so se strinjala, da ima vsak nek faktor x in prav je, da je ta x pri vsakem nekaj drugega – pri nekom lepe oči, pri drugih prifrknjen nos, spet pri tretjih proporcionalna postava. Poudarila so, da če bi vsak, ki ima nek svoj faktor x, želel imeti enak faktor kot nekdo drug, potem ne bi več izstopal. Na koncu so vsi isti in s tem nezanimivi. Ali je možno, da s plastično operacijo ali majhnimi popravki (botox, filerji) pridobiš na samozavesti ali se to nikjer ne neha? Mladi kar dobro razmišljajo, no, vsaj dekleta na bralnem klubu, ki pravijo, da vedno najdeš nekaj, ker nisi nikoli popoln in to je čisto dobra stvar.

Nina pa je spregovorila o samopodobi.

Res je preveč tega, jaz to vidim v našem svetu. Sama nimam botoxa, filerjev, nikoli si nisem dala ničesar popraviti, ker se mi zdi, da je to nekaj povsem nepotrebnega, da se je treba sprejemati takšnega, kot si.

Tudi staranje in gube je treba sprejeti, ker pridejo z leti. In mogoče bi tako rekla vam, da se nikoli ne vdati v te trende, ker nikoli ne bo dovolj. Ko si daš enkrat popraviti nos, te bo začelo motiti pa to, da imaš premajhne prsi. Tukaj ni konca. Zelo se mi zdi narobe iskati faktor x v tem, kako izgledaš. Faktor X je v tvoji substanci, v tem, kar si. Vsak ga ima na nek način, samo treba ga je izraziti na tistem področju, ki te zanima, veseli. V življenju vsi iščemo smisel, skoraj vsakodnevno ga je treba poiskati, vsi mi želimo pripadati tej družbi, ampak nič ni narobe, če malo štrlimo ven, pa naj bo to zaradi štrlečega nosu ali pa štrlečega/drugačnega prepričanja. Nesmiselno je, da smo v mišljenju, prepričanju, v svojem izgledu po standardih nečesa, kar nam vsiljujejo bližnji ali družba ali kdorkoli (s tem mislim predvsem na trende, standarde, ki jih postavljajo socialna omrežja). To je napačen pristop do sebe, do tega, kar ti si. Res je pomembno se nekako sprejemati. Kot sem že rekla: v najstniških letih sem bila uporniška in nikoli nisem sledila lepotnim idealom. Dandanes sem rada urejena, da ne bo pomote ... Nekateri bodo temu rekli nečimrnost, spet drugi urejena ženska ... To je pač del mene, ki ga pa ni potrebno zanikati. Ne jemljem pa del urejenosti kot mojo vrednost, da to moram biti. Moja vrednost ne počiva na moji gladko zategnjeni koži, brez gub, pravilni obliki ustnic ipd. Jaz se imam za žensko z vsebino. Zdi se mi prav, da to pride v ospredje. Zdaj, ko sem v srednjih letih, pač to sprejemam. Želim in sem na nek način lahko zgled nekomu, ker dandanes vse ženske mojih let v medijskem svetu želijo biti še vedno stare 20 let, kar pa nima smisla.

38

Čimprej bi morali spoznati, da je dobro živeti čim bolj preprosto življenje, ker nihče od nas ne bo ničesar odnesel s seboj. Nobenega avtomobila, nobene hiše, ničesar, nič na tem svetu ne pripada nam. To je treba čim prej ozavestiti. Zato mi niso smiselne ne vojne ne plastične operacije ... In zato so moje želje povsem dosegljive. Ko bo Marlon enkrat odrasel, si želiva z možem eno mini kmetijo, predvsem zaradi miru, da greva stran od tega mestnega vrveža in vsega skupaj. Pa da ne bo pomote: nič ni narobe, če si v življenju uspešen in imaš določene privilegije. Tudi imeti denar je fino, ampak kaj ti s tem uspehom, denarjem, privilegijem narediš ... Vedno znova sem presenečena, da imajo nekateri ljudje toliko denarja, pa ga ne dajo nazaj družbi – recimo, da zgradijo eno dobro telovadnico, hokejsko dvorano, podprejo mlade športnike, umetnike ... Raje si kupijo dober avto, gucci torbice ipd.

V zaključku smo z Nino razmišljali o moči, ki jo imamo, in o odvisnosti, ki nam to moč jemlje. Odvisni smo od pohvale, od ekranov, od cigaret, alkohola, vsehčkov, ogledov. Ali se zavedamo svoje odvisnosti in ali jo lahko presežemo? Maša se je namreč v knjigi borila z odvisnostjo od drog. Vedela je, da to ni dobro zanjo in bi bilo dobro nehati. Za kratek čas ji je to tudi uspelo, torej moč je imela. A to moč so ji hitro vzeli tisti, ki so vedeli, da ji je všeč, če jo kdo kuje v zvezde, jo pohvali.

Dekleta so realno povedala, da se težko izoliraš od pametnega telefona. Nima smisla imeti telefona na tipke, če pa si potem odklopljen od socialnega sveta in tako nimaš prijateljev, se z njimi ne moreš pogovarjati, ker so drugačni kot ti. Nina je to videla tudi pri svojem otroku, ki se je težko vključil med vrstnike, ker ne gleda istih risank kot oni.

Mogoče s svojim 'moram imeti telefon/instagram/facebook profil' želiš le ugajati in to ni tvoja nuja. Ta 'ugajati' pa je problem, pravi Nina. Razkrila nam je, da bi v svoji karieri marsikaj

delala, pa je delo zavrnila, ker to ni bilo v skladu z njenimi načeli. Zaradi tega sem bila recimo tudi odpuščena, ampak mene ni motilo, ker sem ravnala v skladu s svojimi prepričanji, ki so bila močnejša od ponujenega denarja. Treba je graditi na tem, da postaneš nek svoj človek, neka svoja osebnost, ker pač vsi smo individualni. In če ti nekaj ni prav, da preprosto znaš temu reči ne. Tudi prijateljem, ki mogoče sploh niso prijatelji, znanci. Vedno razmišljaš o tem, ali se čemu priključiti ali ne. Dostikrat se priključiš zgolj, ker si ne želiš izpasti iz družbe. Tukaj je treba ločiti to pozitivno diskriminacijo v tej smeri, da slediš svojim ciljem, želim, da si radoveden, ustvarjalen, kreativen in se boriš za tvoj svoj jaz. To se mi zdi zelo vredno.

INTERVJU

Vprašanja sta sestavili Sara Krupić iz 8. b, in Ela Perpar iz 9. c, vmes pa smo se vključile tudi bralke.

Kako bi danes opisali svojo kariero oz. karierno pot od začetka do konca. Kaj vas je najbolj spremenilo?

Tako kot sem že prej omenila, če bi še enkrat začela, bi začela čisto drugače. Zelo hitro sem začela delati na televiziji. Kaj me je najbolj spremenilo? Zame nikoli ni bila opcija stagnacija, se pravi obstati ne enem mestu. Vedno sem raziskovala samo sebe, vedno sem bila zelo radovedna, zdelo se mi je zelo pomembno, da rastem. Da ne ostanem na enem mestu. Dostikrat se mi zgodi, da srečam nekoga, ki je identičen kot takrat, ko je bil star 18. To se mi nikoli ni zdelo ok. Tudi skozi kariero bi lahko gledala svoje stopnice rasti – rastla sem osebno in tudi profesionalno. To se vidi preko tega, kakšne oddaje sem vodila, s čim sem se ukvarjala, na kakšen način, kakšna sem bila na odru, kaj sem dala ljudem, na kakšen način. Ko sem začela, je bilo to dosti drugače, kot je to danes. Nikoli pa nisem hotela delati nekaj samo zato, da sem bila dobro plačana. Tega nikoli nisem počela, zato sem se veliko stvarem tudi odpovedala. Ampak če pa potegnem črto, pa moram reči, da sem nekako kar zadovoljna, da sem kot osebnost rastla in na ta način delovala v medijih.

5 let ste imeli hudo bolezen. Kako ste jo preživljali: na negativen način ali v bistvu na pozitiven?

Vedno poskušam v vsaki situaciji najti nekaj pozitivnega. Seveda se to ni zgodilo takoj. To je bil res velik udarec. Soočala sem se z občutki krivde, manjvrednosti, sramu. Sram. Zelo me je bilo sram, da sem zbolela. Ljudje iz medijev so me poznali kot sončno žensko, ki ima toliko energije, da lebdi kar dva metra od tal, potem pa je ta energija ugasnila in me je bilo zelo sram, da bi me kdo zdaj videl tako. Ampak s temi občutki sem zelo hitro pometla. Imam veliko srečo, da imam moža, ki mi je stal ob strani. Tudi z njegovo pomočjo sem zelo hitro sprejela to svoje stanje, ker mi je postalo jasno: šele ko bom sprejela svoje stanje, se bom lahko začela zdraviti, kar je bilo prej nemogoče, ker pač, če bežiš stran od tega in si ne priznaš, da je nekaj hudo narobe, te to vedno lovi. Jaz sem bila v bistvu tako izčrpana, da nisem mogla ničesar. Res sem bila na robu smrti. Ampak potem sem zelo hitro ozavestila, da tako pač je, da bo trajalo leta, da bo spet ok, ampak da je vredno zase, za moža in za sina. Tako sem to vzela kot en res velik življenjski izziv in tudi danes je to zelo dobro obdelana lekcija.

Kako bi opisali razliko med tem, kar vam je bilo pomembno včasih in kaj vam je pomembno zdaj? Izpostavite tisto eno stvar, ki vam je zelo blizu, ki vam pomeni.

Včasih, torej, ko sem začela delati v medijih, mi je bilo pomembno, kako zgledam, pomembno mi je bilo, da bi šla po stopničkih navzgor v tem svetu, ampak že takrat ne za vsako ceno. Ampak dandanes pa ... verjetno tudi leta prinesejo ... na prvem mestu je družina, moj sinček, moj mož, to, da imam mir, da sem lahko v stiku sama s seboj. Narava mi je zelo pomembna, naravnost obožujem jo. Saj imam rada tudi televizijo, sem se po bolezni tudi zato vrnila, ni pa to nekaj, kar na vsak način moram početi, da bi bila srečna in izpolnjena. Odkrila sem nov talent – pisanje. Enostavno me je pisanje poklicalo. Imam že idejo za novo knjigo. Kmalu bo čas, da jo začnem pisati. Zanj je treba prebrati kar veliko enega čtiva, preden začnem pisati, da bom res seznanjena o podrobnostih o katerih nameravam pisati. V načrtu je ena fikcija.

Kateri je vaš najljubši knjižni žanr?

To pa je zelo različno, jaz sem tako velika ljubiteljica knjig. Zagotovo poznate lik Jamesa Bonda, ki ni zgolj filmski, ampak tudi knjižni junak pisatelja Iana Fleminga. Po mojem skromnem mnenju ga prekaša Trevanian. Njegova dela na žalost niso prevedena v slovenščino. Njegova knjiga Shibumi, The Eiger Sanction, The Loo Sanction ... Te knjige so poslastica za ljudi, ki obožujemo bogat besedni zaklad. Potem ljub mi je recimo Ken Kesey – Let nad kukavičjim gnezdrom. On je pisal to knjigo v slengu teh bitnikov, ki so kot neki hipiji 50-ih let, zelo bogata knjiga Gabriela Garcie Marqueza, ima čudovit jezik, pa Cankar je krasen, odličen pisatelj in seveda še in še bi lahko naštevala.

Glede na to koliko knjig preberete: ali se kdaj ozirate tudi na prevajalca?

40

Prevajalec je zelo pomemben. Zelo pomemben. Zelo veliko knjig berem kar v angleščini. Recimo Dostojevskega in Tolstoja sem prebrala v angleščini, čeprav mora biti v slovenščini prav tako fantastičen. Moram reči, da imamo v Sloveniji zelo dobre prevajalce, da so dobro prevedene knjige. Recimo knjiga Kena Keseya Let nad kukavičjim gnezdrom je fantastična ...

Če bi bili zdaj stari kot me, kaj ste si takrat želeli, da bi postali, pa kaj si želite zdaj, da bi spremenili?

Jaz sem si od nekdaj želela delati na televiziji, zanimala pa me je tudi glasba. Sanje s televizijo sem uresničila zelo hitro. Zdi se mi, da se ljudje nekako rodimo z nekim poslanstvom in da tako kar hitro pridemo v stik s tem na nek način, saj se tako ali tako iščemo, ampak vendar pa nas nekaj vleče k nečemu bolj kot nekoga drugega. In jaz se spomnim, ko sem bila deklica, stara 13 let, je bil takrat blazno popularen MTV. To je bila glasbena televizija, program, ki smo ga gledali vsi. Program je vodila ena voditeljica, cela potetovirana (za tiste čase je bilo to 'uau'), Eden ji je bilo ime, njeni oddaji pa European top 20. To voditeljico sem gledala in oboževala. Pred ogledalom sem jo posnemala: govorila, se obnašala kot ona ... in potem, ko sem odrasla sem res začela delati na TV. Kaj bi pa drugače naredila? Joj, če bi lahko vrnila čas nazaj, bi želela, da bi me začele prej zanimati stvari, ki me zanimajo zdaj. Da je šla pot tako, kot je šla, je enostavno vplivala tudi okolica – v kakšnem okolju živiš, kakšen zgled so ti starši. Zelo me zanima človeška psihologija, psihoterapija, to me je začelo zanimati 15 let nazaj. Sem se že odločila za študij psihoterapije. Ko bi morala delati 5. predmet za maturo, sem zbolela. Danes sem željo po študiju dala na stran, ker me zelo potrebuje moj otrok, končno sem po sedmih letih boja z boleznijo spet pri močeh in trenutno želim samo uživati z mojima fantoma.

Kako so mediji vplivali na ves ta pritisk tekom vašega življenja?

To pa je bilo grozljivo. Ko ni bilo socialnih omrežij, so imeli tiskani in televizijski mediji vso moč. Res je bilo grozljivo. Če so se te lotili in so te vzeli na piko, je bilo to tako, da so vsi časopisi v državi pisali grdo o tebi, ljudje pa so blazno dali na to rumeno pisano besedo. Vsemu, kar so prebrali, so verjeli in je bilo res težko. Torej ta pritisk je bil res velik. Zdaj pa je to drugače. Socialna omrežja so stvari spremenila. Ti lahko objaviš, kar si želiš, zato so mediji prijaznejši, ker od tebe želijo dobiti kakšno ekskluzivo. Prav tako je pritisk hud tudi na vas, mlade. Večina influencerk prikazuje blišč, ki ga pravzaprav ni, tako da ni dobro, da se zgledujete po osebah, ki svoje življenje prikazujejo preko socialnih omrežij. Vzemite si čas in same odkrijte svoje talente. Tako daš svetu veliko več kot to, kako se posnameš in predstaviš svetu svoje sposobnosti ličenja.

Kakšen pa je recimo položaj žensk na TV ali pa v medijih nasploh? So moški še vedno vodilni?

Še vedno so, na žalost. Še vedno se v tem svetu na žalost dotikajo mizogino vzdušje, mržnja do žensk, nek odpor do žensk. Če pogledamo po TV, so pretežno voditelji, ne voditeljice. Ženski je zelo težko izboriti si to mesto. Bilo je tako v preteklosti, tako je tudi v sedanjosti. Naletiš na ogromno Egonov, bodisi da gre za manekenski bodisi televizijski svet ali če želiš postati odvetnica, skratka vsepovsod se mi zdi, da je isto. Zdi se mi pomembno, da si ženske izborimo to mesto v družbi. Je težko, ni pa nemogoče.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Kaj bi najrajši dosegli?

Pisala bom, definitivno. Ustvarjati na tem področju kot pisateljica. Pa morda tudi projekti na televiziji, tisti seveda, ki me bodo zanimali. Rada bi še glasbeno ustvarjala, ampak vse to me mora poklicati. Nič ne bom delala na silo.

Kaj bi svetovali našim generacijam, ki si želijo narediti svoje podjetje ali pa da bi šli v medije?

Kot sem že razlagala: ne izgubiti tega stika s seboj, raziskati na željenem področju vse, kar lahko. Postani res dober v tem. Je pa res, da je potrebnega veliko enega dela, kajne? Veliko dela na sebi, vzporedno s tem, da delaš tisto, kar ti je ljubo. Zdi se mi, da če deluješ iz tega, da delaš tisto, kar ti je blizu, potem se to manifestira in se ti to tudi uresniči, pa naj bo to želja, da postaneš učiteljica slovenščine, TV voditeljica, violinistka, matematičarka, karkoli ..., samo da nekako slediš, kar te dela srečnega in se ne vdati temu, da nekaj počneš samo zato, da boš nekaj oddelal v življenju in za to dobil določeno vsoto denarja. Tukaj si moramo naliti čistega vina: govorimo, da denar ni pomemben, pa vendarle je. Je stvar eksistence, tvojega obstoja, da imaš lahko neko stanovanje, da imaš avto, ki je dandanes skoraj nujen.

Kaj je za vas danes uspeh in kaj je vam po vašem vidiku vaš uspeh?

Kako bi to definirala? Hm, to je težko, punce. Jaz uspešne ljudi vidim kot ljudi, ki so srečni in ki delajo nekaj takšnega, da doprinesejo nekaj k tej naši družbi. Jaz grem zelo rada na kakšen klasičen koncert, saj glasbeniki veliko vadijo, se pripravljajo, vložijo veliko ljubezni, da so dobri in da jih bodo ljudje radi in z užitkom poslušali. Uspešen človek je mehanik, ki dobro popravi avto. Uspešna je učiteljica slovenščine, ki spodbuja učence, da radi berejo in krepijo besedni zaklad. To je uspešnost nekega človeka – da je dober v tem, kar rad počne.

Predvsem pa se mi zdi, to bom večkrat izpostavila, ta dobrota, da rasteš in da si dober človek, da nekaj vračaš tej družbi, da si dober zgled.

Kaj pa vas je čez celo življenje naučilo o tem, kako se soočati z nekimi trenutki, ko si čisto na tleh?

Predvsem en tak spokojni pogum, bi jaz rekla temu. Da v bistvu pristopiš k vsakemu izzivu z neko mirnostjo, preudarnostjo, zelo realno in z veliko volje.

Ko govorimo o sreči: katera mala stvar vas najbolj osreči v življenju?

Jaz v bistvu zaključim knjigo s poglavjem Čudovite preprostosti življenja in opišem, kako je bilo božansko, ko sem po vseh teh letih bolezni, ko sem res ležala v bolečinah, kako je bilo lepo, ko sem lahko svojega otroka dala spat, saj je bilo to 5 let nepredstavljivo. Zame je sreča vsakič, ko pojem eno dobro sadje, ko z možem pijem kavo, ker je to en tak najin ritual. Počutim se kot bikec Ferdinand, ki povoha neko dišečo rožo, on pa je naravnost navdušen nad vonjem in barvo in vsem, kar mu ta roža ponuja, daje. Nič me ne osreči bolj kot vsakodnevne preprostosti, malenkosti, da je človek zdrav. Danes sem se zelo veselila, kako bom prišla v ta knjižni klub, da bom malo v stiku z mladimi, da vidim mogoče vaš pogled na svet, in je to tak lep zaključek dneva.

Katere knjige ali pa glasba vas najbolj zaznamujejo, ob katerih se dobro počutite?

Da se počutim dobro ... Uuu ... Zelo zanimivo. Pa gremo: filmi – sem velika fenica Quentina Tarantina. To niso filmi, ob katerih se dobro počutiš (gre namreč za akcijske filme), so pa v filmu fenomenalni dialogi – Kill Bill 1 in 2, Reservoir Dogs, Django Unchained. Potem rada pogledam kakšne dobre drame – Čudoviti um – to je tako lep film, film z neko globljo vsebino. Potem pa knjige tudi s kakšno močnejšo vsebino, z bogatim jezikom, kar sem že prej navedla. Kar se tiče glasbe: nazadnje sva bila na koncertu klasičnih pianistov, bratov Jussen v Cankarjevem domu. To je bil čudovit klasičen koncert, prava glasbena poslastica. Drugače pa, ko sem doma, ko kuham, si prižgem jazz – Stingray Radio. Rada poslušam Ello Fitzgerald, Paula Anko ... se mi zdi, da sem ena taka stara duša.

Katere tri besede vas opišejo danes, katere nekoč?

Danes bi rekla, da sem radovedna, vredna in zanimiva. Nekoč pa sem bila vihrava, impulzivna in prav tako radovedna.

Kaj pa je zdaj vaš življenjski moto, kaj je vaš cilj zdaj, pa tudi za naprej?

Nekoč je Natalie Portman, ameriška igralka, imela govor na Harvardu. Prebrala je en krasen hebrejski pregovor: Biti ali ne biti ni pravo vprašanje, kakšen biti in kakšen ne biti, to je pravo vprašanje in to je moj življenjski moto.

Kako se spopadati s tremo?

Nobenega nasveta nimam, ker sem bila blazen tremaš, ko sem začela na televiziji. Meni je bilo to tako grozljivo. Ko sem začela voditi oddaje na POP TV, sem rekla, da verjetno jaz nisem za to, ker sem imela tako blazno veliko tremo. Vse, kar lahko rečem, je to, da kilometrina naredi svoje. Treme nikoli ne izgubiš. Nikoli. Se pa sčasoma nekoliko omili, naučiš se jo nekako bolje kontrolirati. Zagotovo je manj izrazita, ko si bolj pripravljen. Zato tudi zdaj, po tolikih letih izkušenj, vedno v nulo naštudiram vse scenarije, znotraj tega pa znam potem

improvizirati tako, da nisi kar v vodo vržen. Če veš, da znaš, da zmoreš, si moraš zaupati. Prvi dve minuti sta najhujši, potem pa gre.

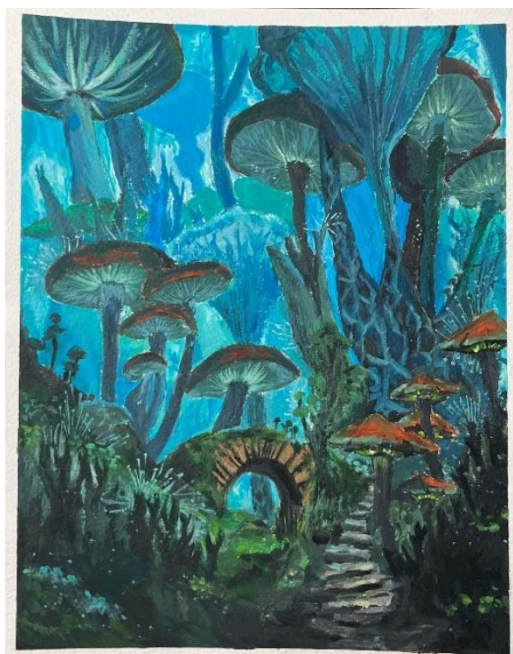
NININE BESEDE OB ZAKLJUČKU BRALNEGA KLUBA

Čeprav berem veliko knjig v angleščini, ker se ne dobi slovenskih prevodov, so mi slovenske knjige svete, domače. Mogoče se kdaj v prihodnosti naučim ali pa vsaj obogatim še kakšen jezik. V srednji šoli sem se učila nemščine in italijanščine, ampak sem to že pozabila, ker ju pravzaprav nikoli ne uporabljam. Ko sem začela pisati knjigo, sem spoznala, kako lepo se je izražati v slovenskem jeziku. To je tako opulenten (bogat) jezik. Slovenščina je res lepa. In krasno se je izražati v slovenskem jeziku. Komaj čakam, da začnem pisati. Želim, da bi se mladi zavedali, kako pomembno je branje. Popelje te v nove svetove, da ti širino, znanje, razgledanost. Zato dragi moji: berite, berite, berite!

MLADI UMETNIKI

Likovni izdelki učencev

Na šoli imamo prav posebno umetnico. To je Brina Sever, učenka 9. b. Ob koncu prejšnjega šolskega leta se je opogumila in pripravila razstavo svojih slikarskih mojstrov, ki jih je ustvarjala tekom devetih let učenja slikanja. Svoje slike je v oktobru letošnjega leta razstavila tudi v knjižnici v Ivančni Gorici. Da boste videli, kako dobra umetnica je, vam damo v ogled nekaj njenih slik.

Njena največja stvaritev pa si zasluži prav posebno mesto. Ob slovenskem kulturnem prazniku je narisala *portret Franceta Prešerna*, ki krasi tudi naslovnico našega šolskega časopisa. Brina si je s portretom zaslužila večno mesto v šolskih prostorih. Njen portret je obešen zraven ravnateljeve pisarne, pod portretom pa je tudi zlata ploščica z njenimi podatki.

